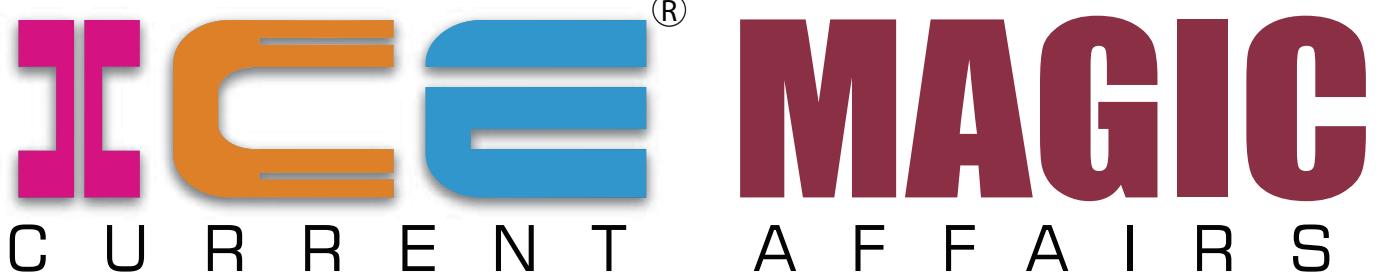

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના ટોપર્સ વિદ્યાર્થીઓ માટેનું નં. 1 મેગેજિન

WEEK

46

(13/11/22 to 19/11/22)

સંપાદક

મૌલિક ગોધિયા
(Director - ICE)

JOIN OUR WHATSAPP GROUP

joinicerajkot.com

JOIN OUR TELEGRAM

t.me/icerajkotofficial

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફી મટીરિયલ્સ
તેમજ રેચ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે Click કરો.

CONTACT US :

93757-01110 | www.iceonline.in | t.me/icerajkotofficial | [icerajkot](#)

Timeline

13

NOV-2022

- > દિવસ મહિમા : 13 નવેમ્બર, વિશ્વ દયા દિવસ અથવા તો વિશ્વ દયાળુતા દિવસ..... 02
- > ભારતની સુપીમ કોર્ટના 50મા મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે શ્રી ડી.વાય. રંદ્રયૂડના શપથ..... 02
- > 'ઈટ રાઇટ સ્ટેશન' સાર્ટિફિકેશન..... 06
- > QUESTION ANSWERS 08

14

NOV-2022

- > દિવસ મહિમા : 07 નવેમ્બર, બાળ દિન (શ્રી જવાહરલાલ નહેઠુ જન્મદિન), વિશ્વ ડાયાનિટીસ દિન (વિશ્વ મધ્યપ્રમેહ દિવસ)..... 09
- > ICC T-20 વર્ક કપ 2022માં ઈંગ્લેન્ડ ચેમ્પિયન..... 09
- > QS Asia University Rankings 2023..... 12
- > QUESTION ANSWERS 13

15

NOV-2022

- > દિવસ મહિમા : 15 નવેમ્બર, જનજાતિય ગૌરવ દિવસ અથવા આદિવાસી ગૌરવ દિવસ..... 15
- > ઈન્ડિયન બાયોલોજિકલ ડેટા સેન્ટર (IBDC)..... 16
- > QUESTION ANSWERS 18

16

NOV-2022

- > દિવસ મહિમા : 16 નવેમ્બર, રાષ્ટ્રીય પ્રેસ દિવસ અથવા રાષ્ટ્રીય પત્રકારવ દિવસ, આંતરરાષ્ટ્રીય સહિષ્ણુતા દિવસ, ઓડિટ દિવસ..... 19
- > ભારતનો પ્રથમ મટ્ટી-મોડલ લોજિસ્ટિક પાર્ક (MMLP) ચેનાઈમાં બંધવામાં આવશે..... 20
- > Global Carbon Budget 2022 રિપોર્ટ..... 21
- > QUESTION ANSWERS 23

17

NOV-2022

- > ઈન્ડોનેશિયાના બાલીમાં 17મી G20 Summit 2022 યોજાય..... 24
- > વિશ્વની વરસી 8 અન્બ..... 26
- > QUESTION ANSWERS 29

18

NOV-2022

- > Climate Change Performance Index - 2023..... 30
- > આર્ટેમિસ - 1 : NASA..... 31
- > એમેગ્ઝન વરસાદી જંગલ/એમેગ્ઝન રેઇન ફોરેસ્ટ..... 33
- > QUESTION ANSWERS 35

19

NOV-2022

- > દિવસ મહિમા : 19 નવેમ્બર, શ્રીમતી ઈન્દીરા ગાંધી જન્મદિન, વિશ્વ શૌયાત્રય દિવસ, International Men's Day..... 36
- > 'No Money For Terror' કોન્ફરન્સ..... 38
- > QUESTION ANSWERS 39

ONE LINER

..... 40

QUESTION OF THIS WEEK

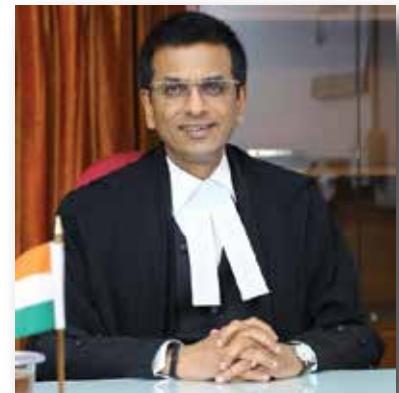
..... 47

દિવસ મહિમા : 13 નવેમ્બર, વિશ્વ દચા દિવસ અથવા તો વિશ્વ દચાળતા દિવસ
(World Kindness Day)

ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટના 50મા મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે શ્રી ડી.વાય. ચંદ્રચુડના શપથ

9 નવેમ્બર, 2022ના રોજ ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટના 50મા મુખ્ય ન્યાયાધીશ
તરીકે શ્રી ધનંજ્ય યશવંત ચંદ્રચુડે શુપથ લીધા છે.

- ભારતમાં નવી દિલ્હી ખાતે રાષ્ટ્રપતિ ભવનમાં યોજાયેલા એક કાર્યક્રમમાં
ભારતના રાષ્ટ્રપતિ શ્રીમતી દ્રોપદી મુર્મુંએ શ્રી ધનંજ્ય યશવંત ચંદ્રચુડને ચીફ જસ્ટિસ તરીકેના શપથ અપાવ્યા હતા.
- 8 નવેમ્બર 2022ના રોજ નિવૃત થયેલ ચીફ જસ્ટિસ શ્રી ઉદ્ય ઉમેશ લલિત
(શ્રી યૂ.યુ. લલિત)ના સ્થાને શ્રી ધનંજ્ય યશવંત ચંદ્રચુડ સુપ્રીમ કોર્ટના નવા ચીફ જસ્ટિસ બન્યા છે.
- તેઓ બે વર્ષ સુધી આ પદ પર રહેશે.

શ્રી ડી. વાય. ચંદ્રચુડ

શ્રી ડી.વાય.ચંદ્રચુડનો જન્મ 11 નવેમ્બર, 1959ના રોજ થયો હતો.

- શ્રી ડી. વાય. ચંદ્રચુડનું પૂરું નામ ધનંજ્ય યશવંત ચંદ્રચુડ છે.
- તેમના પિતાનું નામ શ્રી વાય.વી. ચંદ્રચુડ છે.
- શ્રી ડી.વાય. ચંદ્રચુડના પિતા શ્રી વાય.વી. ચંદ્રચુડ ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટના 16માં મુખ્ય ન્યાયાધીશ હતા.
- જસ્ટિસ ડી.વાય. ચંદ્રચુડ ભારતના પ્રથમ પેઢીના મુખ્ય ન્યાયાધીશ છે.
- તેમણે બોમ્બે હાઈકોર્ટમાં વર્ષ 2000 થી 2013 સુધી જ્ઞ તરીકે સેવા આપી હતી.
- ત્યારબાદ તેઓએ 31 ઓક્ટોબર 2013 થી 12 મે 2016 સુધી અલહાબાદ હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે સેવા આપી હતી.
- ત્યારબાદ 13 મે 2016 થી 8 નવેમ્બર, 2022 સુધી ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયાધીશ તરીકે હતા.

સુપ્રીમ કોર્ટ

ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટ (Supreme Court)ને ‘સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય’, ‘સર્વોચ્ચ અદાલત’ કે ‘ઉચ્ચતમ ન્યાયાલય’ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- ભારતીય બંધારણના ભાગ-5માં અનુચ્છેદ 124 થી 147 અંતર્ગત સુપ્રીમ કોર્ટ અંગેની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.

- ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટનો નિર્ણય આખરી અને સર્વમાન્ય ગણવામાં આવે છે.
- 28 જાન્યુઆરી, 1950ના રોજ નવી દિલ્હી ખાતે Chamber of Princessમાં સુપ્રીમ કોર્ટની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- આ અગાઉ ભારતમાં 'ભારત સરકાર અધિનિયમ, 1935' હેઠળ 'ફેડરલ કોર્ટ'ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- સુપ્રીમ કોર્ટ એ આ 'ફેડરલ કોર્ટ'ની અનુગામી સંસ્થા છે.
- વિશ્વના અન્ય ન્યાયાલયોની સરખામણીએ ભારતના સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયને સૌથી વધુ અધિકારક્ષેત્ર અને સત્તા પ્રાપ્ત છે.
- ભારતમાં સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારોના રક્ષક તરીકે કાર્ય કરે છે.
- ભારતીય બંધારણના અનુયછેદ 124માં સર્વોચ્ચ અદાલતની સ્થાપનાની જોગવાઈ છે.
- સુપ્રીમ કોર્ટની હાલની ઈમારતની ડિઝાઇનના સ્થપતિ શ્રી ગણેશ ભીખાજી ડિયોલાલીકર હતા.

સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયાધીશની સંખ્યા

ભારતીય બંધારણના અનુયછેદ 124 મુજબ ભારતની એક સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય હશે. જેમાં એક મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને 7 અન્ય ન્યાયાધીશ રહેશે. જ્યાં સુધી સંસદ કોઈ કાયદા દ્વારા સંખ્યા ન વધારે ત્યાં સુધી આ સંખ્યા યથાવતું રહેશે.

- સંસદ પોતાની આ શક્તિનો ઉપયોગ કરીને કમશ : ઈ.સ. 1956માં ન્યાયાધીશોની સંખ્યા 8 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 7 અન્ય ન્યાયાધીશ)માંથી 11 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 10 અન્ય ન્યાયાધીશ), ઈ.સ. 1960માં 14 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 13 અન્ય ન્યાયાધીશ), ઈ.સ. 1978માં 18 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 17 અન્ય ન્યાયાધીશ), ઈ.સ. 1986માં 26 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 25 અન્ય ન્યાયાધીશ) અને 2008માં 'સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય (ન્યાયાધીશોની સંખ્યા) સુધારા અધિનિયમ, 2008' પસાર કરીને ન્યાયાધીશોની સંખ્યા 31 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 30 અન્ય ન્યાયાધીશ) કરવામાં આવી હતી.
- ત્યારબાદ થોડા સમય અગાઉ સંસદ દ્વારા 'સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય (ન્યાયાધીશોની સંખ્યા) સુધારા અધિનિયમ, 2019' પસાર કરી સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના ન્યાયાધીશોની સંખ્યા 31 થી વધારી 34 (1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ + 33 અન્ય ન્યાયાધીશ) કરવામાં આવી હતી.
- આથી, હાલ ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટમાં 1 મુખ્ય ન્યાયાધીશ અને 33 અન્ય ન્યાયાધીશ મળીને કુલ 34 ન્યાયાધીશોની નિમણૂક કરી શકાય છે.

નોંધ : ભારતીય સંસદને ન્યાયાધીશની સંખ્યામાં વધારો કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત છે. પરંતુ સંખ્યામાં ઘટાડો કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત નથી.

સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ બનવા માટેની લાયકાત

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(3) મુજબ સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ બનવા માટેની લાયકાત નીચે મુજબ છે :

- (1) તેઓ ભારતના નાગરિક હોવા જોઈએ.
- (2) તેઓ 5 વર્ષથી હાઈકોર્ટના (વડી અદાલતના) ન્યાયાધીશ હોવા જોઈએ.

અથવા

- તેઓ 10 વર્ષથી હાઈકોર્ટના વકીલ હોવા જોઈએ.

અથવા

- રાષ્ટ્રપતિ મતાનુસાર તેઓ પ્રતિષ્ઠિત કાયદાશાસ્ત્રી હોવા જોઈએ.

કાર્યકાળ

સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશો વધુમાં વધુ 65 વર્ષની ઉંમર સુધી પદ પર રહી શકે છે.

- નોંધ:**
- (1) સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયધીશ બનવા માટે ન્યૂનતમ વય મર્યાદા નક્કી કરવામાં આવી નથી.
  - (2) સુપ્રીમ કોર્ટનો મુદ્રાલેખ છે : ‘યતો ધર્મસ્તતો જ્યુ :’ એટલે કે “જ્યાં ધર્મ છે ત્યાં જ વિજય છે.”
  - (3) સુપ્રીમ કોર્ટમાં ન્યાયિક કામકાજ માટે અંગેજ ભાષાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.
  - (4) ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(2) મુજબ રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની નિમણૂક કરવામાં આવે છે.
  - (5) ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(4) અંતર્ગત દર્શાવેલ પ્રક્રિયા અનુસાર સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશને તેમના પદ પરથી દૂર કરી શકાય છે.
  - (6) ભારતમાં સૌપ્રથમ ઈ.સ. 1861માં કોલકાતા, મુંબઈ અને મદ્રાસ ખાતે અદાલતની સ્થાપના થઈ હતી. આ અદાલતોની સ્થાપના ‘ભારતીય ઉચ્ચ ન્યાયાલય અધિનિયમ, 1862’ મુજબ કરવામાં આવી હતી.

સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશને શપથ

ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(6) અનુસાર સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ અને સુપ્રીમ કોર્ટના ચીફ જસ્ટિસને ભારતના રાષ્ટ્રપતિ અથવા તો રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નિયુક્ત કોઈ વ્યક્તિ શપથ અપાવે છે.

- તેમણે ભારતીય બંધારણની ત્રીજી અનુસૂચિમાં આપેલ નમૂના અનુસાર હોકાના શપથ અથવા તો પ્રતિશા લેવાની હોય છે.

સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશનો પગાર

ક્રમ	હોદ્દો	પ્રતિમાસ પગાર રૂપિયામાં
1	સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ	2,80,000
2	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ	2,50,000
3	હાઈકોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ	2,50,000
4	હાઈકોર્ટના ન્યાયાધીશ	2,25,000

સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ

સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ મુખ્ય ન્યાયાધીશ શ્રી હરિલાલ જે. કણિયા ગુજરાતી હતા.

- જસ્ટિસ મુહુમ્મદ હિંદાયતુલ્લાહ સુપ્રીમ કોર્ટના એવા મુખ્ય ન્યાયાધીશ હતા કે જેમણે ભારતના કાર્યકારી રાષ્ટ્રપતિ તરીકે સેવા આપી હતી.
- સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ મહિલા ન્યાયાધીશ શ્રીમતી ફાતિમાબીબી હતા.
- જેમની વિરુદ્ધ સૌપ્રથમ ન્યાયાધીશ પદેથી હટાવવાનો પ્રસ્તાવ લાવવામાં આવ્યો હોય તેવા સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ ન્યાયાધીશ શ્રી વી. રામાસ્વામી હતા. જોકે તેમની વિરુદ્ધ આ મહાબિયોગનો પ્રસ્તાવ પાછો ખેંચવામાં આવ્યો હતો.

ગુજરાતમાં જન્મ થયો હોય તેવા સુપ્રીમ કોર્ટના મુખ્ય ન્યાયાધીશ

ક્રમ (કેટલામાં મુખ્ય ન્યાયાધીશ)	નામ	જન્મ સ્થળ
1	શ્રી હરિલાલ જે. કણિયા	નવસારી
12	શ્રી જયંતિલાલ છોટાલાલ શાહ	અમદાવાદ
17	શ્રી પી.એન. (પ્રફૂલચંદ નટવરલાલ) ભગવતી	અમદાવાદ
26	શ્રી અઝીજ મુશબર અહમદી	સુરત

નોંધ : સુપ્રીમ કોર્ટના પ્રથમ મુખ્ય ન્યાયાધીશ શ્રી હરિલાલ જે. કણિયાના ભત્રીજી શ્રી એમ.એચ. (મધુકર હીરાલાલ) કણિયા પણ ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ બન્યા હતા. જોકે, શ્રી એમ.એચ. કણિયાનો જન્મ મુંબઈમાં થયો હતો.

સુપ્રીમ કોર્ટ સંબંધિત બંધારણના મહત્વના અનુચ્છેદ

ભારતીય બંધારણના ભાગ-5માં અનુચ્છેદ 124 થી 147 અંતર્ગત સુપ્રીમ કોર્ટ અંગેની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. જેમાંથી કેટલીક મુખ્ય જોગવાઈઓ આ પ્રમાણે છે :

અનુચ્છેદ	જોગવાઈ
અનુચ્છેદ-124	સુપ્રીમ કોર્ટ અંગેની જોગવાઈ
અનુચ્છેદ-124(1)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની સંખ્યામાં ફેરફાર કરવાની સંસદની સત્તા
અનુચ્છેદ-124(2)	રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની નિમણૂક
અનુચ્છેદ-124(3)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ બનવા માટેની લાયકાત
અનુચ્છેદ-124(4)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશને હોક્સા પરથી દૂર કરવાની પ્રક્રિયા
અનુચ્છેદ-124(6)	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશની રાષ્ટ્રપતિ સમક્ષ શાપથ વિધિ
અનુચ્છેદ-125	સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશોના વેતન અને ભથ્થાં
અનુચ્છેદ-126	કાર્યકારી મુખ્ય ન્યાયાધીશની નિમણૂક
અનુચ્છેદ-127	તદર્થ (Ad-hoc) ન્યાયાધીશોની નિમણૂક
અનુચ્છેદ-129	નજીરી અદાલત (Court of Record)
અનુચ્છેદ-131	સુપ્રીમ કોર્ટનું મૂળ અધિકારક્ષેત્ર
અનુચ્છેદ-132	સુપ્રીમ કોર્ટનું અપીલ અધિકારક્ષેત્ર
અનુચ્છેદ-147	અર્થઘટન

‘ઈટ રાઇટ સ્ટેશન’ સાટિફિકેશન

તાજેતરમાં ભોપાલ રેલવે સ્ટેશન (મધ્યપ્રદેશ)ને મુસાફરોને ઉચ્ચ-ગુણવત્તાવાળા પૌષ્ટિક ખોરાક પ્રદાન કરવા માટે 4-સ્ટાર ‘ઈટ રાઇટ સ્ટેશન’ પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યું છે.

- 4 સ્ટાર રેટિંગ મુસાફરોને સલામત અને આરોગ્યપ્રદ ખોરાક પ્રદાન કરવા માટેના ધોરણો સાથે સ્ટેશનના સંપૂર્ણ પાલનનું સૂચક છે.

ઈટ રાઇટ સ્ટેશન સર્ટિફિકેટ

FSSAI દ્વારા ‘ઈટ રાઇટ સ્ટેશન’ પ્રમાણપત્ર એવા રેલવે સ્ટેશનોને એનાયત કરવામાં આવે છે જે મુસાફરોને સલામત અને આરોગ્યપ્રદ ખોરાક પૂરા પાડવાના ધોરણો (ફૂડ સેફ્ટી એન્ડ સ્ટાન્ડર્ડ એક્ટ, 2006 મુજબ) નક્કી કરે છે.

- રેલવે સ્ટેશનને 1 થી 5 રેટિંગ સાથે FSSAI એમ્પેનલ થર્ડ-પાર્ટી ઓડિટ એજન્સીના તારણોના આધારે ઉક્ત પ્રમાણપત્રથી સંભાનિત કરવામાં આવે છે.
  - આ પ્રમાણપત્ર અથવા સર્ટિફિકેટ ‘ઈટ રાઇટ ઇન્ડિયા’ અભિયાનનો એક ભાગ છે.
  - આનંદ વિહાર ટર્મિનલ રેલવે સ્ટેશન (દિલ્હી), છત્રપતિ શિવાજી ટર્મિનલ (મુંબઈ), મુંબઈ સેન્ટ્રલ રેલવે સ્ટેશન (મુંબઈ), વડોદરા રેલવે સ્ટેશન અને ચંદ્રગઢ રેલવે સ્ટેશનને અગાઉ આ સર્ટિફિકેટ મળી ચૂક્યું છે.
- નોંધ:**
- (1) FSSAIનું પૂરું નામ ‘ફૂડ સેફ્ટી એન્ડ સ્ટાન્ડર્ડ્સ ઓથોરિટી ઓફ ઇન્ડિયા’ છે.
  - (2) તે ‘ફૂડ સેફ્ટી એન્ડ સ્ટાન્ડર્ડ્સ એક્ટ, 2006’ (FSS એક્ટ) હેઠળ સ્થાપિત એક સવાયત વેધાનિક સંસ્થા છે.
  - (3) ‘ઈટ રાઇટ ઇન્ડિયા’ મૂવમેન્ટ એ સરકાર અને FSSAIની એક પહેલ છે જે તમામ ભારતીયો માટે સલામત, સ્વસ્થ અને ટકાઉ ખોરાક સુનિશ્ચિત કરીને દેશની ખાદ્ય વ્યવસ્થામાં પરિવર્તન લાવે છે. તેની ટેગલાઈન ‘ફૂડ રાઇટ, બેટર લાઈફ’ છે.

1. 'વિશ્વ દ્યા દિવસ' અથવા તો 'વિશ્વ દ્યાળુતા દિવસ' તરીકે ક્યો દિવસ ઉજવાય છે ?
 (A) 10 નવેમ્બર   (B) 11 નવેમ્બર   (C) 12 નવેમ્બર   (D) 13 નવેમ્બર   (D)
2. શ્રી ધનંજય યશવંત ચંદ્રચુડ ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટના કેટલામાં મુખ્ય ન્યાયાધીશ બન્યા છે ?
 (A) 48મા   (B) 49મા   (C) 50મા   (D) 51મા   (C)
3. ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટના 50મા મુખ્ય ન્યાયાધીશ તરીકે શ્રી ધનંજય યશવંત ચંદ્રચુડને કોણે શપથ અપાવ્યા છે ?
 (A) શ્રી યૂ.યૂ. લતીત   (B) શ્રીમતી દ્રૌપદી મુર્મુ   (B)
 (C) શ્રી જગદીપ ધનખર   (D) તેમણે શપથ લેવાના હોતા નથી
4. ભારતીય બંધારણના કયા અનુચ્છેદમાં ભારતની સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તથા મુખ્ય ન્યાયાધીશના શપથ અંગેની જોગવાઈ છે ?
 (A) અનુચ્છેદ 124(3)   (B) અનુચ્છેદ 124(4)   (C) અનુચ્છેદ 124(5)   (D) અનુચ્છેદ 124(6)   (D)
5. ભારતીય બંધારણના અનુચ્છેદ 124(6) અનુસાર ભારતમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ન્યાયાધીશ તથા મુખ્ય ન્યાયાધીશને હોદાના શપથ કોણ અપાવે છે ?
 (A) પૂર્વ ન્યાયાધીશ   (B) ઉપ રાષ્ટ્રપતિ   (C) દિલ્હીના ઉપરાજ્યપાલ   (D) રાષ્ટ્રપતિ અથવા તેમના દ્વારા નિયુક્ત કોઈ વ્યક્તિ   (D)
6. ભારતીય બંધારણના કયા ભાગમાં અનુચ્છેદ 124 થી 147 અંતર્ગત કોર્ટની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે ?
 (A) ભાગ - 5   (B) ભાગ - 6   (C) ભાગ - 7   (D) ભાગ - 8   (A)
7. તાજેતરમાં નીચેના પૈકી કયા રેલવે સ્ટેશનને મુસાફરોને ઉચ્ચ-ગુણવત્તાવાળા પૌષ્ટિક ખોરાક પ્રદાન કરવા માટે 4-સ્ટાર 'ઈટ રાઈટ સ્ટેશન' સર્ટિફિકેટ આપવામાં આવ્યું છે ?
 (A) રાજકોટ   (B) ઉદયપુર   (C) ભોપાલ   (D) રાંયી   (C)

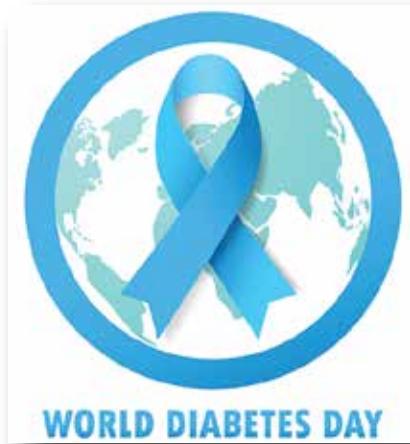

દિવસ મહિમા : 14 નવેમ્બર, (1) બાળ દિન (શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ જન્મદિન) (2) વિશ્વ ડાયાબિટીસ દિન (વિશ્વ મધુપ્રમેહ દિવસ)

વિશ્વ ડાયાબિટીસ દિવસ

સમગ્ર વિશ્વમાં ડાયાબિટીસ અંગે જાગૃતિ ફેલાવવા માટે દર વર્ષ 14 નવેમ્બરના રોજ 'વિશ્વ ડાયાબિટીસ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- ઈન્ટરનેશનલ ડાયાબિટીસ ફેડરેશન (IDF) અને વર્લ્ડ હેલ્થ ઓર્ગનાઇઝેશન (WHO) દ્વારા વર્ષ 1991થી આ દિવસની ઉજવણીની શરૂઆત કરવામાં આવી હતી.
- ડાયાબિટીસની સારવાર માટે ઉપયોગી ઈન્સ્યુલીન શોધ કરનાર સર ફેડ્રીક બેન્ટિંગનો જન્મદિન 14 નવેમ્બર 'વિશ્વ ડાયાબિટીસ દિવસ' તરીકે ઉજવાય છે.
- સર ફેડ્રીક બેન્ટિંગો ચાર્લ્સ બેસ્ટ સાથે મળીને વર્ષ 1922માં ઈન્સ્યુલીનની શોધ કરી હતી.
- સ્વાદુપિંડ પૂરતા પ્રમાણમાં ઈન્સ્યુલિન ઉત્પાદન કરતું નથી અથવા શરીર ઉત્પાદિત ઈન્સ્યુલિનનો અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરી શકતું નથી તેના કારણે તે બિન-ચેપી રોગ છે.
- ડાયાબિટીસના બે પ્રકાર છે : ટાઈપ-1 ડાયાબિટીસ અને ટાઈપ-2 ડાયાબિટીસ.
- સ્થૂળતા અને કસરતનો અભાવ ટાઈપ-2 ડાયાબિટીસના મુખ્ય કારણો છે.
- ટાઈપ-1 ડાયાબિટીસને રોકી શકતો નથી, પરંતુ તેને ઈન્સ્યુલિનના ઈન્જેક્શન વડે નિયંત્રિત કરી શકાય છે. ટાઈપ-2 ડાયાબિટીસ અટકાવી શકાય તેવું અને સારવાર યોગ્ય છે.
- વર્ષ 2021 થી 23ની 'વિશ્વ ડાયાબિટીસ દિવસ'ની થીમ 'Access to diabetes care' છે.

ICC T-20 વર્લ્ડ કપ 2022માં ઇંગ્લેન્ડ ચેમ્પિયન

16 ઓક્ટોબર થી 13 નવેમ્બર

2022 દરમિયાન ઓસ્ટ્રેલિયામાં

ICC T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ

2022નું આયોજન થયું હતું.

- વર્ષ 2022માં યોજાયેલ આ 8મો

ICC મેન્સ T-20 વર્લ્ડ કપ હતો.

- આ T-20 વર્લ્ડ કપની ફાઈનલ મેચમાં ઈંગ્લેન્ડએ પાકિસ્તાનને હરાવીને આ વર્લ્ડ કપ જીતી યોજાઈ છે.
- આ ફાઈનલ મેચમાં પાકિસ્તાને ઈંગ્લેન્ડને 137 રનનો લક્ષ્યાંક આપ્યો હતો. જે ઈંગ્લેન્ડે 19 ઓવરમાં 138 રન કરી ચેમ્પિયન બન્યું હતું.
- આ સાથે ઈંગ્લેન્ડે બીજી વખત મેન્સ T-20 વર્લ્ડ કપનો ખીતાબ જત્યો છે. આ અગાઉ વર્ષ 2010માં તેમણે T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ જત્યો હતો.

T-20 વર્લ્ડ કપની ફાઈનલ મેચ

ICC T-20 વર્લ્ડ કપની ફાઈનલ મેચ ઓસ્ટ્રેલિયાના મેલબોર્ન ખાતે ‘મેલબોર્ન કિક્ટ સ્ટેડિયમ’માં યોજાઈ હતી.

- આ ફાઈનલ મેચમાં ઈંગ્લેન્ડના ઓલરાઉન્ડર ખેલાડી શ્રી સેમ કૂરન ‘મેન ઓફ દ મેચ’ જહેર થયા હતા.

મેન ઓફ દ સિરીઝ

ICC T-20 વર્લ્ડ કપમાં ઈંગ્લેન્ડના ડિંગાજ કિક્ટર શ્રી સેમ કૂરનને શાનદાર પ્રદર્શન કરવા બદલ ‘લેયર ઓફ દ સિરીઝ’ જહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

ICC T-20 વર્લ્ડ કપ 2022ની કેટલીક મહત્વની બાબતો

- વર્ષ 2022માં યોજાયેલ આ ICC મેન્સ T-20 વર્લ્ડ કપની આઠમી આવૃત્તિ હતી.
- ICC મેન્સ T-20 વર્લ્ડ કપ 2022માં સૌથી વધુ 296 રન ભારતના શ્રી વિરાટ કોહલીએ ફટકાર્યા હતા.
- તથા આ વર્લ્ડકપમાં સૌથી વધુ 15 વિક્ટ શ્રીલંકાના શ્રી વાનિન્દ હસરંગા એ ઝડપી હતી.
- આ ટુર્નામેન્ટ બે ગ્રુપમાં યોજાઈ હતી.
- જેમાં ગ્રુપ-1માં ન્યૂજીલેન્ડ, ઈંગ્લેન્ડ, ઓસ્ટ્રેલિયા, શ્રીલંકા, આયર્લેન્ડ અને અફ્ઘાનિસ્તાન હતું.
- જ્યારે ગ્રુપ-2માં ભારત, પાકિસ્તાન, દક્ષિણ આફ્રિકા, નેઝરલેન્ડ, બાંગ્લાદેશ અને જિમ્બાબ્વે હતું.
- પ્રથમ સેમિફાઈનલ ન્યૂજીલેન્ડ અને પાકિસ્તાન વચ્ચે યોજાઈ હતી. જેમાં પાકિસ્તાનનો વિજય થયો હતો.
- બીજી સેમિફાઈનલ ભારત અને ઈંગ્લેન્ડ વચ્ચે રમાઈ હતી. જેમાં ઈંગ્લેન્ડનો વિજય થયો હતો.
- નોંધનીય છે કે બે વખત મેન્સ T-20 વર્લ્ડ કપ જીતનાર વેસ્ટઇન્ડિઝની ટીમ વર્ષ 2022ના વર્લ્ડ કપ રમવા માટે ક્વોલીફાઈ થઈ ન હતી.
- T-20 વર્લ્ડ કપ 2022માં સૌથી વધુ સિક્સર જિમ્બાબ્વેના શ્રી સિકંદર રજાએ ફટકારી હતી.
- ચેમ્પિયન બનેલી ઈંગ્લેન્ડની ટીમને 13.04 કરોડ રૂપિયાનું તથા રનર્સ-અપ પાકિસ્તાનની ટીમને 6.52 કરોડ રૂપિયાનું ઈનામ આપવામાં આવ્યું છે.

T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ વિજેતા ટીમો

ક્રમ	વર્ષ	વિજેતા ટીમ	રનર્સ અપ
1	2007	ભારત	પાકિસ્તાન
2	2009	પાકિસ્તાન	શ્રીલંકા
3	2010	ઇંગ્લેન્ડ	ઓસ્ટ્રેલિયા
4	2012	વેસ્ટઇન્ડિઝ	શ્રીલંકા
5	2014	શ્રીલંકા	ભારત
6	2016	વેસ્ટઇન્ડિઝ	ઇંગ્લેન્ડ
7	2021	ઓસ્ટ્રેલિયા	ન્યૂજીલેન્ડ
8	2022	ઇંગ્લેન્ડ	પાકિસ્તાન

- નોંધ:**
- (1) વર્ષ 2007માં સૌપ્રથમ T-20 વર્લ્ડ કપનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
  - (2) વર્ષ 2007માં સૌપ્રથમ ભારતે આ T-20 વર્લ્ડ કપ જીત્યો હતો.
  - (3) આગામી T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ વેસ્ટ ઇન્ડિઝ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં ખોજાશે.
  - (4) વેસ્ટ ઇન્ડિઝ અને ઇંગ્લેન્ડ બે-બે વખત T-20 વર્લ્ડ કપ જીત્યા છે.

ICC

આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે ક્રિકેટનું સંચાલન 'International Cricket Council' (ICC) દ્વારા કરવામાં આવે છે.

- ICCની સ્થાપના 15 જૂન, 1909ના રોજ થઈ હતી.
- ઓસ્ટ્રેલિયા, ઇંગ્લેન્ડ અને દક્ષિણ આફ્રિકાના પ્રતિનિધિઓ દ્વારા વર્ષ 1909માં ઈંગ્લીશીયલ ક્રિકેટ કોન્ફરન્સ તરીકે તેની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- ત્યારબાદ વર્ષ 1965માં તેનું નામ બદલીને ઈન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કોન્ફરન્સ રાખવામાં આવ્યું. તથા વર્ષ 1987માં તેનું વર્તમાન નામ 'ઈન્ટરનેશનલ ક્રિકેટ કાઉન્સિલ' રાખવામાં આવ્યું હતું.
- તેનું વડું મથક યુનાઇટેડ આરબ અમીરાત (UAE)ના દુબઈ ખાતે આવેલું છે.
- તેનું ધ્યેય વાક્ય 'Cricket For Good' છે.
- ICCના ફૂલ ટાઇમ સભ્યોમાં કુલ 12 દેશોનો સમાવેશ થાય છે.
- આ ઉપરાંત ICC પાસે હાલમાં 108 સભ્ય દેશો છે.

QS Asia University Rankings 2023

QS એશિયા યુનિવર્સિટી રેન્કિંગ્સ 2023 તાજેતરમાં યુકે સ્થિત રેન્કિંગ ઓથોરિટી ક્વેકવેરલી સાયમન્ડ્સ (OS) દ્વારા બહાર પાડવામાં આવી હતી.

- 2023 રેન્કિંગએ 'QS એશિયા યુનિવર્સિટી રેન્કિંગ્સ'ની 15મી આવૃત્તિ છે તેમાં 757 સંસ્થાઓ સામેલ હતી.
- QS એશિયા યુનિવર્સિટી રેન્કિંગ્સ 2023ની ટોચની પર્ફોર્માર યુનિવર્સિટી ચીનની 'પેકિંગ યુનિવર્સિટી' છે. જેનો એકંદર સ્કોર 100 છે.
- ટોચની 10 પ્રદર્શન કરતી યુનિવર્સિટીઓમાંથી પાંચ ચીનની હતી.
- કુલ 118 ભારતીય સંસ્થાઓ આ પ્રતિષ્ઠિત રેન્કિંગ્સમાં સ્થાન ધરાવે છે.
- ભારતીય યુનિવર્સિટીમાં IIT-બોમ્બે રેન્કિંગ્સમાં ટોચ પર છે. તે આ રેન્કિંગમાં 40માં ક્રમે છે.
- ભારતમાં બીજા ક્રમે શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન કરનાર IIT દિલ્હી છે, જે 46માં ક્રમે છે.

QS Asia University Rankings 2023

રેન્ક	યુનિવર્સિટી
1	પેકિંગ યુનિવર્સિટી, બેઇજિંગ—ચીન (મેઈનલેન્ડ)
2	નેશનલ યુનિવર્સિટી ઓફ સિંગાપોર, સિંગાપોર
3	સિંધુઆ યુનિવર્સિટી, બેઇજિંગ, ચીન
4	હોંગકોંગ યુનિવર્સિટી, હોંગકોંગ
5	નાન્યાંગ ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટી, સિંગાપોર
40	IIT - બોમ્બે, ભારત
46	IIT - દિલ્હી, ભારત
52	ઇન્ડિયન ઇન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ સાયન્સ, બેંગલોર ભારત
53	IIT - મદ્રાસ, ચેનાઈ, ભારત

- નોંધ:**
- (1) QS એશિયા યુનિવર્સિટી રેન્કિંગ Quacquarelli Symonds (OS) દ્વારા વાર્ષિક ધોરણે બહાર પાડવામાં આવે છે. તે એશિયા ખંડની ટોચની યુનિવર્સિટીઓને પ્રકાશિત કરે છે.
  - (2) આ રેન્કિંગસ 11 સૂચકાંકો પર આધારિત છે. ફેકલ્ટી/વિદ્યાર્થી ગુણોત્તર, આંતરરાષ્ટ્રીય સંશોધન નેટવર્ક વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.
  - (3) આ અગાઉ જૂન 2022માં QS World University Rankings 2023 પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું હતું, જ્યારે તાજેતરમાં QS Asia University Rankings 2023 બહાર પાડવામાં આવી છે. જેની સર્વે વિદ્યાર્થી મિત્રોએ નોંધ લેવી.

1. ભારતમાં 'બાળ દિન' તરીકે ક્યો દિવસ ઉજવાય છે ?
 (A) 12 નવેમ્બર   (B) 13 નવેમ્બર   (C) 14 નવેમ્બર   (D) 15 નવેમ્બર   (C)
2. ભારતમાં કોનો જન્મદિન 'બાળ દિન' તરીકે ઉજવાય છે ?
 (A) શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ   (B) શ્રી એ.પી.જે. અષ્ટુલ કલામ
 (C) શ્રી રવિન્દ્રનાથ ટાગોર   (D) ડૉ. રાધાકૃષ્ણન   (A)
3. 'વિશ્વ ડાયાબિટીસ દિન' અથવા તો 'વિશ્વ મધુપ્રમેહ દિવસ' તરીકે ક્યો દિવસ ઉજવાય છે ?
 (A) 12 નવેમ્બર   (B) 13 નવેમ્બર   (C) 14 નવેમ્બર   (D) 15 નવેમ્બર   (C)
4. વર્ષ 2021 થી 2023 સુધીની 'વિશ્વ ડાયાબિટીસ દિવસ'ની થીમ શું છે ?
 (A) Covid-19 and Diabetes   (B) The Doctor and Diabetes
 (C) Access to Diabetes   (D) ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહીં   (C)
5. ICC T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ 2022નું આયોજન કર્યા દેશમાં થયું હતું ?
 (A) યુ.એ.ઈ   (B) ઓસ્ટ્રેલિયા   (C) બાંગલાદેશ   (D) ઈંગ્લેન્ડ   (B)
6. ICC T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ 2022માં કઈ ટીમ વિજેતા બની છે ?
 (A) ન્યૂજિલેન્ડ   (B) ઓસ્ટ્રેલિયા   (C) ઈંગ્લેન્ડ   (D) પાકિસ્તાન   (C)
7. ICC T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ 2022માં કઈ ટીમ રનર્સ અપ રહી છે ?
 (A) પાકિસ્તાન   (B) ઓસ્ટ્રેલિયા   (C) ભારત   (D) ન્યૂજિલેન્ડ   (A)
8. ICC T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ 2022માં 'લેયર ઓફ ધ સિરીઝ' કોણ બન્યું છે ?
 (A) શ્રી સેમ કુરન   (B) શ્રી જોસ બટલર
 (C) શ્રી શાહીન આફિદી   (D) શ્રી શાદાબ ખાન   (A)

9. ક્યા વર્ષે સૌપ્રથમ ICC T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું ?

10. વર્ષ 2007માં કયા દેશો સૌપ્રથમી ICC-T-20 મેન્સ વર્લ્ડ કપ જીત્યો હતો ?

- (A) ਇੰਡੀਆ (B) ਵੇਸਟ ਇੰਡੀਆ (C) ਪਾਕਿਸ਼ਤਾਨ (D) ਭਾਰਤ (D)

11. ICC વિશે નીચેના પૈકી ક્યા વિધાન સાચા છે ?

- #### **1. તેનું પૂરું નામ 'International Cricket Council' છે.**

2. તેની સ્થાપના 15 જૂન, 1909ના રોજ થઈ હતી.

3. તેનું વડું મથક યુનાઇટેડ આરબ અમીરાત (UAE)ના દુખઈ ખાતે આવેલું છે.

- #### 4. તેનું ધ્યેય વાક્ય 'Cricket For Good' છે.

योग्य विकल्प पसंद करो।

- (A) ફક્ત 1, 2 અને 3   (B) ફક્ત 2, 3 અને 4   (C) ફક્ત 1 અને 2   (D) 1, 2, 3 અને 4   (D)

12. તાજેતરમાં 'QS એશિયા યુનિવર્સિટી રેન્કિંગ્સ 2023' પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે. તેના સંદર્ભે નીચેના પૈકી ક્યા વિધાન સાચા છે ?

1. તે 'Ouacquarelli Symonds (OS) દ્વારા વાર્ષિક ઘોરણે બહાર પાડવામાં આવે છે.

2. વર્ષ 2023ના આ રેન્કિંગમાં ટોચની પર્ફોર્માન્સ તરીકે ચીનની પેક્ચિંગ યનિવર્સિટી છે.

3. આ રેન્કિંગમાં ભારતની IIT બોમ્બે 40માં કુમે છે.

4. આ રેન્કિંગમાં IIM અમદાવાદ 43મા કુમે છે.

योग्य विकल्प पसंद करो।

- (A) ફક્ત 2, 3 અને 4   (B) ફક્ત 1, 2 અને 3   (C) ફક્ત 1, 3 અને 4   (D) ફક્ત 2 અને 3   (B)

દિવસ મહિમા : 15 નવેમ્બર, જનજતિય ગૌરવ દિવસ અથવા આદિવાસી ગૌરવ દિવસ

ભારતમાં 15 નવેમ્બરના રોજ ‘આદિવાસી ગૌરવ દિવસ’ અથવા ‘જનજતિય ગૌરવ દિવસ’ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- 10 નવેમ્બર, 2021ના રોજ વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની અધ્યક્ષતામાં કેન્દ્રીય કેબિનેટે 15 નવેમ્બરને ‘આદિવાસી ગૌરવ દિવસ’ તરીકે ઉજવવાનો નિર્ણય કરવામાં આવ્યો હતો.
- આ દિવસને ભારતની આજાદીના 75 વર્ષ પૂર્ણ થયાની યાદમાં જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.
- 15 નવેમ્બર એ શ્રી બિરસામુંડાની જન્મજયંતિ પણ છે, જેને સમગ્ર ભારતમાં આદિવાસી સમુદાયો દ્વારા ભગવાન તરીકે પૂજવામાં આવે છે.
- આથી, 15 નવેમ્બરને ‘આદિવાસી ગૌરવ દિવસ’ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.
- આ ઉપરાંત આ દિવસ આદિવાસી સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીઓનું સ્મરણ કરશે.
- આદિવાસીઓના સાંસ્કૃતિક વારસાની જાળવણી અને રાષ્ટ્રીય ગૌરવ, શૌર્ય અને અતિથના ભારતીય મૂલ્યોને પ્રોત્સાહન આપવાના પ્રયાસોને માન્યતા આપવા આ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

શ્રી બિરસા મુંડા વિશે

ભારતીય સ્વાતંત્ર્ય સેનાની શ્રી બિરસા મુંડાનો જન્મ 15 નવેમ્બર, 1875ના રોજ ઝારખંડના ખુટી જિલ્લાના ઉલિંહાટુ ગામમાં થયો હતો.

- શ્રી બિરસા મુંડા માનતા હતા કે ભગવાન દ્વારા લોકોના કલ્યાણ માટે અને તેમના દુઃખ દૂર કરવા માટે મોકલવામાં આવ્યા છે. તેથી તેઓ પોતાને ભગવાન માનતા હતા.
- તેમને ‘ધરતી અધ્બા’ (Dharti Abba) અથવા ‘વિશ્વના પિતા’ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- વર્ષ 1899-1900માં તેમની આગેવાની હેઠળનો મુંડા બળવો એ છોટા નાગપુર (ઝારખંડ) પ્રદેશમાં સૌથી વધુ ચર્ચિત બળવો હતો. તેને ‘મુંડા ઉલગુલાન’ (બળવો) પણ કહેવામાં આવે છે.
- આ બળવો મુંડા જનજતિની પરંપરાગત પ્રણાલીમાંથી ખુંટકટીની જમીનદારી પ્રણાલીમાં પરિવર્તનના કારણે શરૂ થયો હતો.

ઇન્ડિયન બાયોલોજિકલ ડેટા સેન્ટર (IBDC)

તાજેતરમાં કેન્દ્રીય વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી રાજ્ય મંત્રી

શ્રી જિતેન્દ્ર સિંહે તાજેતરમાં ‘ભારતીય જૈવિક ડેટા કેન્દ્ર’

(IBDC) દેશને સમર્પિત કર્યું છે.

- ભારતીય જૈવિક ડેટા બેંકને ‘ઇન્ડિયન બાયોલોજિકલ ડેટા સેન્ટર’ (IBDC) તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

ભારતીય જૈવિક ડેટા કેન્દ્ર (IBDC)

તેની સ્થાપના હરિયાણાના ફરીદાબાદમાં પ્રાદેશિક કેન્દ્ર ફોર બાયોટેકનોલોજી (RCB) ખાતે કરવામાં આવી હતી.

- IBDC એ ભારતમાં જીવન વિજ્ઞાન ડેટા માટેનું પ્રથમ રાષ્ટ્રીય ભંડાર છે.
- તે દેશમાં સાર્વજનિક રીતે ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ સંશોધનમાંથી જનરેટ થયેલ તમામ જીવન વિજ્ઞાન ડેટાને સંગ્રહિત કરશે.
- ભારતમાં સાર્વજનિક રૂપે ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ સંશોધનમાંથી જનરેટ થયેલ તમામ જીવન વિજ્ઞાન ડેટા IBDCમાં સંગ્રહિત કરવાનું ફરજિયાત છે.
- આ ડેટા સેન્ટર ‘ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ બાયોટેકનોલોજી’ (DBT)ની સહાયથી સંચાલિત થશે.
- તેની પાસે ભૂવનેશ્વરમાં નેશનલ ઇન્ફોર્મેટિક્સ સેન્ટર (NIC) ખાતે ‘ડિઝાસ્ટર રિકવરી’ છે.
- તેની કિંમત લગભગ 85 કરોડ રૂપિયા છે.

મુખ્ય વિશેષતાઓ

- આ ડિજિટાઈઝ્ડ ડેટા ‘બ્રહ્મા’ નામના ચાર-પેટાબાઈટ સુપર કમ્પ્યુટરમાં સંગ્રહિત કરવામાં આવશે.
- IBDCના વિવિધ વિભાગો વિવિધ પ્રકારના ડેટા સેટને હેન્ડલ કરે છે.
- IBDC પાસે NICમાં બેકઅપ ડેટા ‘ડિઝાસ્ટર રિકવરી’ સાઈટ છે.
- આ ઉપરાંત IBDC જીવન વિજ્ઞાનના વિવિધ ક્ષેત્રોમાં જ્ઞાનની શોધને સરળ બનાવવા માટે ઉચ્ચ ક્યૂરેકડેટા સેટ પણ વિકસાવશે.
- તે જૈવિક ડેટા વિશ્લેષણ માટે ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચર અને કુશળતા પણ પ્રદાન કરશે.

- તે સંશોધકોને જૂનોટિક રોગોનો અભ્યાસ કરવામાં પણ મદદ કરશે.
- જોકે ડેટાબેઝ હાલમાં માત્ર જિનોમિક સિક્વન્સ સ્વીકારે છે, પછીથી પ્રોટીન સિક્વન્સની નકલો અને અલ્ટ્રા સાઉન્ડ તથા મેગ્નેટિક રેઝોન્સની ઈમેજિંગ (MRI) જેવા ઈમેજિંગ ડેટાને સ્ટોર કરવા માટે વિસ્તૃત થવાની સંભાવના છે.

ઉદ્દેશ

- (a) દેશમાં જૈવિક ડેટાના સતત સંગ્રહ માટે IT પ્લેટફોર્મ પ્રદાન કરવું.
- (b) FAIR (ફાઈરન્ડેબલ, એક્સેસેબલ, ઈન્ટરઓપરેબલ અને રિયુઝેબલ) સિદ્ધાંત મુજબ ડેટા સ્ટોર કરવા અને શેર કરવા માટે સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસીજર (SOP)નો વિકાસ.
- (c) ગુણવત્તા નિયંત્રણ, ડેટાનું ક્યુરેશન/એનોટેશન, ડેટા બેકઅપ અને જીવન ચકનું સંચાલન.
- (d) ડેટા શેરિંગ/પુનઃપ્રાપ્તિ માટે વેબ—આધ્યારિત ટૂલ્સ/એપ્લિકેશન પ્રોગ્રામ્સ ઈન્ટરફેસ (API)નો વિકાસ .
- (e) બિગ ડેટા વિશ્લેષણ અને ડેટા શેરિંગના ફાયદાઓ પર તાલીમ કાર્યક્રમોનું સંગઠન.

ડેટાની એક્સેસ

IBDCમાં મુખ્યત્વે બે પ્રકારના ડેટા એક્સેસ હશે :

(1) ઓપન એક્સેસ/સમય પ્રકાશન એક્સેસ :

- IBDCમાં જમા કરવામાં આવેલ ડેટા આંતરરાષ્ટ્રીય ઓપન—એક્સેસ ધોરણો અનુસાર વિશ્વભરમાં મુક્તપણે ઉપલબ્ધ હશે.
- જોકે પ્રસ્તુતકર્તા ચોક્કસ સમયગાળા માટે ડેટા એક્સેસને પ્રતિબંધ કરવાનું પસંદ કરી શકે છે.

(2) પ્રતિબંધિત એક્સેસ :

- ડેટાને મુક્તપણે એક્સેસિબલ બનાવવામાં આવશે નહીં.
- તે ફક્ત મૂળ ડેટા સબમિટ કરનાર પાસેથી IBDC દ્વારા પૂર્વ પરવાનગી દ્વારા જ એક્સેસ કરી શકાય છે.

મહત્વ

- આનાથી અમેરિકન અને યુરોપિયન ડેટા બેંકો પર ભારતીય સંશોધકોની નિર્ભરતા ઘટશે.
- તે માત્ર સંશોધકોને દેશની અંદર તેમના ડેટાને સુરક્ષિત રીતે સંગ્રહિત કરવા માટે એક પ્લેટફોર્મ પ્રદાન કરશે નહીં, પરંતુ વિશ્લેષણ માટે સ્વદેશી સિક્વન્સના વિશાળ ડેટાબેઝની એક્સેસ પણ પ્રદાન કરશે.

નોંધ : એક પેટાબાઇટ 10,00,000 ગીગાબાઇટ (GB) બરાબર છે.

1. 'જન જીતિય ગૌરવ દિવસ' અથવા 'આદિવાસી ગૌરવ દિવસ' તરીકે ક્યા દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

- (A) 15 નવેમ્બર   (B) 16 નવેમ્બર   (C) 17 નવેમ્બર   (D) 18 નવેમ્બર   (A)

2. 15 નવેમ્બર ક્યા સ્વાતંત્ર્ય સેનાનીની જન્મ જયંતિ છે. જેની યાદમાં 'આદિવાસી ગૌરવ દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે ?

- (A) શ્રી અલ્લુરી સીતા રામન   (B) શહીદ વીર નારાયણ સિંહ
 (C) શ્રી બિરસા મુંડા   (D) શ્રી કાન્ઠ મુર્મુ   (C)

3. તાજેતરમાં કેન્દ્રીય વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી રાજ્યમંત્રી શ્રી જિતેન્દ્રસિંહે 'ભારતીય જૈવિક ડેટા કેન્દ્ર' (IBDC) દેશને સમર્પિત કર્યું છે. તેના સંદર્ભે નીચેના પેકી ક્યા વિજ્ઞાન સાચા છે ?

- ભારતીય જૈવિક ડેટા બેંકને 'ઈન્ડિયન બાયોલોજિકલ ડેટા સેન્ટર' (IBDC) તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- તેની સ્થાપના હરિયાણાના ફરીદાબાદમાં પ્રાદેશિક કેન્દ્ર ફોર બાયોટેકનોલોજી (RCB) ખાતે કરવામાં આવી હતી.
- IBDC એ ભારતમાં જીવન વિજ્ઞાન ડેટા માટેનું પ્રથમ રાષ્ટ્રીય ભંડાર છે.
- તે દેશમાં સાર્વજનિક રીતે ભંડોળ પૂરું પાડવામાં આવેલ સંશોધનમાંથી જનરેટ થયેલ તમામ જીવન વિજ્ઞાન ડેટાને સંગ્રહિત કરશો.

- ધોંઘ વિકલ્પ પસંદ કરો.
- (A) ફક્ત 1, 3 અને 4   (B) ફક્ત 1, 2 અને 3   (C) ફક્ત 1 અને 2   (D) ફક્ત 1, 2, 3 અને 4   (D)

4. તાજેતરમાં 'ભારતીય જૈવિક ડેટા કેન્દ્ર' (IBDC) દેશને સમર્પિત કર્યું છે. જેમ ડિજિટાઇઝ ડેટા નામના ચાર-પેટાબાઈટ સુપર કમ્પ્યુટરમાં સંગ્રહિત કરવામાં આવશે.

- (A) બ્રહ્મા   (B) ગંગા   (C) પરમ   (D) આકાશ   (A)

- દિવસ મહિમા : 16 નવેમ્બર, (1) રાષ્ટ્રીય પ્રેસ દિવસ અથવા રાષ્ટ્રીય પત્રકારત્વ દિવસ (National Press Day)
 (2) આંતરરાષ્ટ્રીય સહિષ્ણુતા દિવસ (International Day for Tolerance)
 (3) ઓડિટ દિવસ

રાષ્ટ્રીય પ્રેસ દિવસ

ભારતમાં 16 નવેમ્બરના રોજ ‘રાષ્ટ્રીય પ્રેસ દિવસ’ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- ભારતમાં અખબારો અને સમાચાર એજન્સીઓના ધોરણોને જળવવા અને સુધારીને પ્રેસની સ્વતંત્રતા જળવવાના બે ઉદ્દેશ્ય સાથે ‘પ્રેસ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા એક્ટ, 1965’ હેઠળ 16 નવેમ્બર, 1966ના રોજ ‘પ્રેસ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા’ (PCI)ની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- આથી, આ દિવસની યાદમાં 16 નવેમ્બરના રોજ ‘રાષ્ટ્રીય પ્રેસ દિવસ’ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.
- વર્ષ 1954માં રચાયેલ પ્રથમ પ્રેસ કમિશને ભારતમાં પત્રકારત્વની નીતિમતા અને પ્રેસની સ્વતંત્રતાના રક્ષણાની વાત કરી હતી.
- તેના લગભગ 10 વર્ષ પછી પ્રેસ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા (PCI)ની રચના થઈ હતી.
- પ્રેસ કાઉન્સિલ એક્ટ, 1978 સંસદના અધિનિયમ હેઠળ, અર્ધ-ન્યાયિક સ્વાયત્ત સત્તા તરીકે વર્ષ 1979માં તેની પુનઃસ્થાપના કરવામાં આવી હતી.
- પ્રેસ કાઉન્સિલ ઓફ ઇન્ડિયા એકમાત્ર એવી સંસ્થા છે જે પ્રેસની સ્વતંત્રતાના રક્ષણાની તેની ફરજમાં, રાજ્યના સાધનો પર પણ સત્તાનો ઉપયોગ કરે છે.
- કાઉન્સિલ એક કોર્પોરેટ બોડી છે જેમાં ચેરમેન અને 28 સભ્યો હોય છે, તેમાં અધ્યક્ષની પસંદગી લોકસભાના અધ્યક્ષ, રાજ્યસભાના અધ્યક્ષ અને પરિષદના 28 સભ્યો દ્વારા કરવામાં આવે છે.

ઓડિટ દિવસ

ભારતમાં 16 નવેમ્બરના રોજ બીજા ‘ઓડિટ દિવસ’નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

- 16 નવેમ્બર, 2021ના રોજ પ્રથમ વખત ‘ઓડિટ દિવસ’નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

- ઓડિટ દિવસ ભારતના CAGની ઐતિહાસિક ઉત્પત્તિને એક સંસ્થા તરીકે અને વર્ષોથી તેના શાસન પારદર્શિતા અને જવાબદારીમાં તેમને ચિહ્નિત કરવા માટે ઉજવવામાં આવે છે.
- CAGનું પૂરું નામ 'Comptroller and Auditor General of India' છે.
- ભારતીય બંધારણના ભાગ-5 અંતર્ગત અનુચ્છેદ-148માં ભારતના CAGની જોગવાઈ કરવામાં આવી છે. જેને ટૂંકમાં 'મહાલોખા પરીક્ષકુ' પણ કહેવામાં આવે છે.

ભારતનો પ્રથમ મલ્ટી-મોડલ લોજિસ્ટિક પાર્ક (MMLP) ચેન્નાઈમાં બાંધવામાં આવશે.

રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ (RIL)

તમિલનાડુમાં ચેન્નાઈ નજીક ભારતનો પ્રથમ મલ્ટી-મોડલ લોજિસ્ટિક્સ પાર્ક (MMLP) વિકસાવવા જઈ રહી છે.

- કેન્દ્રીય માર્ગ અને પરિવહન અને ધોરીમાર્ગ મંત્રાલય (MORTH)એ RILને ચેન્નાઈ નજીક ભારતનો પ્રથમ મલ્ટી-મોડલ લોજિસ્ટિક પાર્ક (MMLP) સ્થાપવાનો કોન્ટ્રાક્ટ આપ્યો હતો.
- 1,424 કરોડનો આ પ્રોજેક્ટ પીએમ ગતિ શક્તિ નેશનલ માસ્ટર પ્લાન હેઠળ અમલમાં મૂકવામાં આવશે.
- આ પ્રોજેક્ટ માટે મોડલ કન્સેશન એગ્રીમેન્ટ ડિઝાઇન, બિલ્ડ, ફાઈનાન્સ, ઓપરેટ એન્ડ ટ્રાન્સફર (DBFOT) મોડલ પર છે.
- આ પ્રોજેક્ટ માટે કુલ કન્સેશન પીરિયડ 45 વર્ષ છે.
- MMLP 3.783 કરોડના અંદાજિત વિકાસકર્તા રોકાણ સાથે 3 તબક્કામાં વિકસાવવામાં આવશે.
- પ્રથમ તબક્કો 2025 સુધીમાં પૂર્ણ થશે.

ભારતની પ્રથમ MMLP ક્યાં આવેલી છે ?

ભારતનો પ્રથમ મલ્ટી મોડલ લોજિસ્ટિક પાર્ક ચેન્નાઈ નજીક તિરુવળ્લુર જિલ્લાના મેપેડ ગામમાં સ્થાપિત કરવામાં આવી રહ્યો છે.

- આ પ્રોજેક્ટ રાનીપેટ, અંબુર, તિરુપુર અને બેંગલુરુના સેકન્ડરી માર્કેટ કલસ્ટરોને પણ સેવા આપશે જે ચામડા, ભારે મશિનરોના ભાગો, ઓટો મોબાઈલ, સિમેન્ટ, ખાંડ અને રાસાયણિક ઉદ્યોગોનું ઉત્પાદન કરે છે.

- તે ચેનાઈ બંદરથી લગભગ 52 કિ.મી., એનોર બંદરથી 80 કિ.મી. અને કંપલ્લી એરપોર્ટથી 87 કિ.મી. દૂર છે.
- તે ચેનાઈ પેરિફરલ રિંગ રોડ (CPRR)ની નજીક આવેલું છે, જે ચેનાઈ એરપોર્ટ અને ચેનાઈમાં કામરાજર અને કંપલ્લી બંદરોને જોડે છે.
- આ પાર્ક ભારતના દક્ષિણ વિસ્તારમાં લોજિસ્ટિકના કેન્દ્ર બિન્હુ તરીકે કામ કરશે.

આ માટે ભારતને MMLPની જરૂર છે ?

- કેન્દ્રીય માર્ગ પરિવહન અને ધોરીમાર્ગ મંત્રાલય (MORTH) 35 MMLP વિકસાવી રહ્યું છે.
- જેમાંથી 15ને આગામી 3 વર્ષ માટે પ્રાથમિકતા આપવામાં આવી છે.
  - MMLP સમગ્ર ભારતમાં વધુ સારી મલ્લિ-મોડલ કનેક્ટિવિટી અને લાસ્ટ-માઈલ કનેક્ટિવિટી સુનિશ્ચિત કરે છે.
  - તે કાર્યક્ષમ, ખર્ચ-અસરકારક અને મૂલ્ય-વર્ધિત લોજિસ્ટિક સેવાઓ જેવી કે કાર્ગો એક્સ્પ્રેસ અને વિભાજન, વિતરણ, આંતર-મોડલ ટ્રોન્સફર, સૉર્ટિંગ, પેકિંગ, રિપેકિંગ અને અન્ય સુવિધા આપશે.
  - લોજિસ્ટિક ખર્ચમાં ઘટાડો ભારતીય અર્થતંત્ર માટે મહત્વપૂર્ણ છે.
  - હાલમાં GDPની ટકાવારી તરીકે ભારતનો લોજિસ્ટિક ખર્ચ 16% છે.
  - અમેરિકા અને યુરોપિયન દેશો જેવા વિકસિત દેશોમાં તે લગભગ 8 ટકા છે. ચીનમાં તે 10 ટકા છે.
  - ભારત સરકાર હાલમાં લોજિસ્ટિક ખર્ચને GDPના 10 ટકા સુધી ઘટાડવાનું લક્ષ્ય ધરાવે છે.

Global Carbon Budget 2022 રિપોર્ટ

- ગ્લોબલ કાર્બન બજેટ 2022 રિપોર્ટ 11 નવેમ્બર, 2022ના રોજ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો.
- આ રિપોર્ટ ગ્લોબલ કાર્બન પ્રોજેક્ટ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવ્યો છે.

રિપોર્ટના મુખ્ય તારણો

- ગ્લોબલ કાર્બન ઉત્સર્જન 2022માં વાતાવરણમાં 40.6 અબજ ટન કાર્બન ડાયોક્સાઇડ સુધી પહોંચવાની અપેક્ષા છે.
- આ અંદાજ 2019માં ઉત્સર્જિત કરાયેલા 40.9 બિલિયન ટન CO_2 ના અત્યાર સુધીના સૌથી વધુ વાર્ષિક કુલ 40.9 બિલિયન ટનની નજીક છે.
  - જો વર્તમાન ઉત્સર્જન સ્તર ચાલુ રહે છે, તો આગામી 9 વર્ષોમાં 1.5°Cનું તાપમાન વધી શકે છે.

- વિશ્વભરમાં દુષ્કાળ, જંગલની આગ અને પૂરના રેકૉર્ડ સત્તરે પૃથ્વીના વૈશ્વિક સપાટીના તાપમાનમાં પૂર્વ-ઔદ્યોગિક સ્તરની સરેરાશ સરખામણીમાં લગભગ 1.1 ડિગ્રી સેલ્સિયસનો વધારો થયો છે.
- 2021માં વૈશ્વિક કાર્બન ઉત્સર્જનમાં ચીન (31 ટકા), યુએસ (14 ટકા) અને યુરોપિયન યુનિયન (8 ટકા) મુખ્ય ફાળો આપનાર છે.
- વૈશ્વિક કાર્બન ઉત્સર્જનમાં ભારતનો હિસ્સો 7 ટકા છે.
- રિપોર્ટમાં ચીન (0.9 ટકા) અને યુરોપિયન યુનિયન (0.8 ટકા) માટે 2022માં કાર્બન ઉત્સર્જનમાં ઘટાડો થવાની પણ આગાહી કરવામાં આવી છે. જોકે અમેરિકામાં 1.5 ટકા અને ભારતમાં 6 ટકાનો વધારો થશે.
- ગયા વર્ષની સરખામણીએ ભારતમાં 2022માં વિશ્વ કાર્બન ઉત્સર્જનમાં સૌથી વધુ વધારો થવાની ધારણા છે.
- યુએસ કાર્બન ઉત્સર્જનમાં બીજા કમનો સૌથી મોટો વધારાનો રેકૉર્ડ કરવાનો અંદાજ છે.

શિક્ષક કલી સાધારણ નહિ હોતા,
પ્રતય ઔર નિર્માણ દોનો ઉનકી ગોદમે ખેલતે હૈ.
-ચાણકય

ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

ભાગવિકાસ અને શિક્ષણના સિદ્ધાંતો

TET 1 & 2

PRICE

₹250/- Only

FREE SHIPPING

1

શિક્ષણમાં કિલસૂકી અને મનોવિદ્યાન

2

વર્ગ વ્યવસ્થા અને મુલ્યાંકન

3

શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને યોજનાઓ

4

મિશન સ્ક્રિપ્ટ ઓફ એક્સાઇલેન્સ

શિક્ષણ: વહીવટી માળખું - નીતિ - સાંપ્રત પ્રવાહો - પંચો - સમિતિઓ - અધિનિયમો

પરીક્ષામાં પૂછાય શકે તેવાં

1500+ પ્રશ્નો

પ્રેક્ટિચિક પ્રશ્નોત્તરી સ્વરૂપે

અગ્રાઉની પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્રો સહિત

શિક્ષણમાં પૂછાય શકે તેવાં

1500+ પ્રશ્નો

પ્રેક્ટિચિક પ્રશ્નોત્તરી સ્વરૂપે

સેપાદક માન્યક ગોર્પણ

1. ભારતમાં 'રાષ્ટ્રીય પ્રેસ દિવસ' અથવા તો 'રાષ્ટ્રીય પત્રકારત્વ દિવસ' તરીકે ક્યો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 14 નવેમ્બર   (B) 15 નવેમ્બર   (C) 16 નવેમ્બર   (D) 17 નવેમ્બર   (C)

2. 'આંતરરાષ્ટ્રીય સહિષ્ણુતા દિવસ' તરીકે ક્યો દિવસ ઉજવાય છે ?

- (A) 14 નવેમ્બર   (B) 15 નવેમ્બર   (C) 16 નવેમ્બર   (D) 17 નવેમ્બર   (C)

3. ભારતમાં ક્યા દિવસે 'ઓડિટ દિવસ'નું આયોજન કરવામાં આવે છે ?

- (A) 16 નવેમ્બર   (B) 17 નવેમ્બર   (C) 18 નવેમ્બર   (D) 19 નવેમ્બર   (A)

4. તાજેતરમાં કેન્દ્રીય માર્ગ, પરિવહન અને ધોરીમાર્ગ મંત્રાલયે રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રી લિમિટેડ (RIL)ને ક્યા

સ્થળે ભારતનો પ્રથમ 'મલ્ટી-મોડલ લોજિસ્ટિક પાર્ક' (MMLP) સ્થાપવાનો કોન્ટ્રાક્ટ આપ્યો છે ?

- (A) ચેનાઈ નજીક, તમિલનાડુ   (B) ભોપાલ નજીક, મધ્યપ્રદેશ
 (C) પૂણે નજીક, મહારાષ્ટ્ર   (D) કોચી નજીક, કેરળ   (A)

5. તાજેતરમાં 'ગ્લોબલ કાર્બન બજેટ 2022 રિપોર્ટ' બહાર પાડવામાં આવ્યો છે. આ રિપોર્ટ સંદર્ભે નીચેના

પૈકી ક્યા વિધાન સાચા છે ?

- (A) આ રિપોર્ટ અનુસાર વૈશ્વિક કાર્બન ઉત્સર્જન 2022માં 40.6 અબજ ટન કાર્બન ડાયોક્સાઇડ સુધી પહોંચવાની અપેક્ષા છે.

(B) જો વર્તમાન ઉત્સર્જન સ્તર ચાલુ રહે તો આગામી 3 વર્ષમાં 2.5°C તાપમાન વધી શકે છે.

- (C) (A) અને (B) બંને સાચા

- (D) (A) અને (B) બંને ખોટા   (A)

ઇન્ડોનેશિયાના બાલીમાં 17મી G20 Summit 2022 ચોજાય

તાજેતરમાં ઇન્ડોનેશિયાના બાલીમાં 16 અને 17 નવેમ્બર 2022 દરમિયાન ઇન્ડોનેશિયાની અધ્યક્ષતામાં 17મી G-20 સમિટનું આયોજન થયું હતું.

- આ બેઠક બાલીમાં નુસા દુઆમાં વિસ્તારમાં યોજાઈ હતી.
- ઇન્ડોનેશિયાના રાષ્ટ્રપતિ શ્રી જોકો વિડેડોએ ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીને G-20ની અધ્યક્ષતા સૌંપી હતી.
- આગામી G-20ની 18મી સમીટ વર્ષ 2023માં ભારતમાં યોજાશે.

G-20 સમિટ 2022ની થીમ

G-20ની 17મી વાર્ષિક સમિટનું આયોજન 'Recover Together, Recover Stronger' થીમ હેઠળ કરવામાં આવ્યું હતું.

બેઠકના મુખ્ય મુદ્દાઓ

સભ્ય દેશોએ યુકેનમાં રશિયાની આકમણની 'સખત શર્જદો'માં નિંદા કરતી ઘોષણા સ્વીકારી અને તેને બિનશરતી પાછી ખેંચવાની હાકલ કરી છે.

- તેમણે એ પણ સ્વીકાર્ય કે જ્યારે મોટા ભાગના સભ્યોએ યુકેનમાં યુદ્ધની નિંદા કરી હતી, "ત્યાં વિવિધ મંત્ર્યો અને પરિસ્થિતિ અને પ્રતિબંધોના જુદા-જુદા મૂલ્યાંકન હતા."
- G-20 અર્થતંત્રો વ્યાજદરમાં વધારાની સાવચેતી ભરી ગતિ પર સંમત થયા હતા અને તેમની જહેરાતમાં ચલાણની દસ્તિએ 'વધેલી અસ્થિરતા' વિશે ચેતવણી આપી હતી. જે કોવિડ-19 મહામારીમાંથી પુનઃપ્રાપ્ત કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરશે.
- G-20 નેતાઓએ ખાદ્ય સુરક્ષાના પડકારોને સંબોધવા માટે સંકલિત પગલા લેવાનું વચ્ચન આપ્યું હતું અને જ્લેક સી ગ્રેઇન ઇનિશિયેટિવની પ્રશંસા કરી હતી.
- G-20 નેતાઓ વૈશ્વિક તાપમાનના વધારાને 5°C સુધી મર્યાદિત કરવાના પ્રયાસો વધારવા સંમત થયા હતા, અને પુનઃપુષ્ટિ કરી હતી કે તેઓ 2015ના પેરિસ એશ્રીમેન્ટ ઓન કલાઈમેન્ટ ચેન્જના તાપમાનના લક્ષ્યોને અનુસરે છે.

- આ ઉપરાંત સસ્ટેનેબલ ડેવલપમેન્ટ ગોલ્સ સુધી પહોંચવામાં ડિજિટલ ટ્રાન્સફોર્મેશનને મહત્વ આપ્યું હતું.
- આ ઉપરાંત બેઠકમાં સ્વસ્થ અને ટકાઉ પુનઃપ્રાપ્તિને પ્રોત્સાહન આપવા માટે તેમની સતત પ્રતિબદ્ધતા વ્યક્ત કરી હતી, જે સાર્વત્રિક આરોગ્ય કવરેજ હાંસલ કરવા અને જાળવવા તરફ એક મહત્વપૂર્ણ પગલું છે.

ભારત તરફથી G20ના નેતાઓને આપેલી ભેટ

ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ G20 સમિટ દરમિયાન વિશ્વના નેતાઓને ભેટ આપી હતી જે ભારતની સમૃદ્ધ સંસ્કૃતિ અને પરંપરાગત હસ્તકલાની વિવિધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

- વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ શ્રી જો બાઇડેનને 'કાંગડાનું લઘૂચિત્ર પેઈન્ટિંગ' (હિમાયલ પ્રદેશ)ની ભેટ આપી હતી.
- યુકેના વડાપ્રધાન શ્રી ઋષિ સુનક્રને 'માતાની પછેડી' (ગુજરાત) ભેટમાં આપી હતી.
- ઈટાલીના વડાપ્રધાન જ્યોર્જિયા મેલોનીને પાટણના પટોળાનો સ્કાઈ અર્પણ કર્યો હતો.
- ઓસ્ટ્રેલિયાના વડાપ્રધાન શ્રી એન્થોની અલ્બેનીઝને છોટા ઉદ્દેપુરના રાઠિગરો દ્વારા બનાવવામાં આવેલ 'પિથોરા વોલ-પેઈન્ટિંગ' ભેટમાં આપ્યું હતું.
- સ્પેનના વડાપ્રધાન પેડ્રો સાર્કોઝીને હિમાયલના મંડી અને કુલ્લુ જિલ્લામાંથી કનાલ પિતળનો સેટ ભેટમાં આપવામાં આવ્યો હતો.
- ઇન્ડોનેશિયાના રાષ્ટ્રપતિ જોકો વિડોઝોને કિન્નૌરી શાલ (હિમાયલ પ્રદેશ) અર્પણ કરવામાં આવી હતી.
- ફાન્સ, જર્મની અને સિંગાપોરના અગ્રણીઓને કચ્છનું 'એગેટ બાઉલ' ભેટ આપ્યું હતું.

G-20 Summitનું આયોજન

ક્રમ	તારીખ- વર્ષ	યજ્ઞમાન દેશ	યજ્ઞમાન શહેર
1st	14-15 નવેમ્બર, 2008	અમેરિકા	વોશિંગ્ટન ડી.સી
2nd	2 એપ્રિલ, 2009	યુનાઇટેડ કિંગડમ	લંડન
14th	28-29 જૂન, 2019	જાપાન	ઓસાકા
15th	21-22 નવેમ્બર, 2020	સાઉદી અરેબિયા	રિયાધ
16th	30-31 ઓક્ટોબર, 2021	ઈટાલી	રોમ
17th	15-16 નવેમ્બર, 2022	ઇન્ડોનેશિયા	બાલી
18th	2023	ભારત	નવી દિલ્હી

નોંધ : (1) વર્ષ 2018માં આર્જન્ટિનામાં યોજાયેલી 13મી G-20ના સમાપન પ્રસંગે શ્રી નરેન્દ્ર ભાઈ મોદીએ વર્ષ 2022ની G-20 સમિટ ભારતમાં યોજવાની જહેરાત કરી હતી.

(2) ત્યારબાદ વર્ષ 2020માં નક્કી કર્યું હતું કે ભારત 2022ને બદલે 2023ની G-20 સમિટનું આયોજન કરશે.

G-20

G-20ને 'Group of Twenty'તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- G-20 ભારત સહિત વિશ્વના 19 શક્તિશાળી દેશો અને યુરોપિયન યુનિયનનો સમૂહ છે.
- આ સંગઠનના 20 સભ્યોમાં યુરોપિયન યુનિયન ઉપરાંત ભારત, આર્જન્ટિના, ઓસ્ટ્રેલિયા, બ્રાઝિલ, કેનેડા, ચીન, ફાન્સ, જર્મની, ઈન્ડોનેશિયા, ઈટાલી, જપાન, મેક્સિકો, રશિયા, સાઉદી અરેબિયા, દક્ષિણ આફ્રિકા, દક્ષિણ કોરિયા, તૂર્કી, બ્રિટન અને અમેરિકાનો સમાવેશ થાય છે.
- ચીન સિવાય ભારતનો એકપણ પાડોશી દેશ G-20 સમૂહનો સભ્ય નથી.
- સમગ્ર વિશ્વના કુલ GDPમાં આ સમૂહ 90 ટકા, વિશ્વ વ્યાપારમાં 75 થી 80 ટકા, વિશ્વની કુલ વસતીમાં બે તૃતીયાંશ અને વિશ્વના જમીન વિસ્તારમાં અંદાજે અડધો હિસ્સો આ સમૂહ ધરાવે છે.
- G-20 સમૂહની સ્થાપના 26 સપ્ટેમ્બર, 1999ના રોજ થઈ હતી.

વિશ્વની વસતી 8 અબજ

યુનાઇટેડ નેશન્સ પોપ્યુલેશન ફંડ

(UNFPA) અનુસાર વિશ્વભરમાં

માનવ વસતી 8 અબજ સુધી પહોંચી ગઈ છે.

- 2022 સુધીમાં વિશ્વની અડધારી વધુ વસતી એશિયામાં રહે છે.
- જેમાં ચીન અને ભારત સૌથી વધુ વસતી ધરાવતા દેશ છે.
- નવેમ્બર 2022ની સ્થિતિએ ચીનની વસતી 1.44 અબજ અને ભારતની વસતી 1.39 અબજ છે.

વસતી વૃદ્ધિ વલણ

એકંદર વસતી વૃદ્ધિ દરમાં ઘટાડો

યુનાઇટેડ નેશન્સ અનુસાર વैશ્વિક વસતી 7 અબજથી વધીને 8 અબજ થવામાં 12 વર્ષ લાગ્યા અને વર્ષ 2037 સુધીમાં 9 અબજ સુધી પહોંચવામાં લગભગ 15 વર્ષ લાગશે.

- આ સૂચવે છે કે વસતીનો એકંદર વિકાસ દર ધીમો પડી રહ્યો છે.
- યુ.એન.નો વસતી અહેવાલ જણાવે છે કે વैશ્વિક વસતી 1950 પછી સૌથી ધીમી ગતિએ વધી રહી છે, જે 2020માં 1 ટકાથી પણ ઓછી થઈ ગઈ છે.
- વિશ્વની વસતી વર્ષ 2030માં લગભગ 8.5 અબજ અને વર્ષ 2050માં 9.7 અબજ સુધી પહોંચી શકે છે.
- વર્ષ 2080 સુધીમાં તે લગભગ 10.4 અબજની ટોચે પહોંચવાનો અને વર્ષ 2100 સુધી તે જ સ્તરે રહેવાનો અંદાજ છે.
- યુનાઇટેડ નેશન્સ અનુસાર વैશ્વિક વસતીના 60% લોકો એવા વિસ્તારોમાં રહે છે જ્યાં પ્રજનન દર રિપ્લેસમેન્ટ લેવલથી નીચે છે.
- 1990માં 40% એવા વિસ્તારોમાં રહેતા હતા જ્યાં પ્રજનન દર રિપ્લેસમેન્ટ સતરથી નીચે હતો.

ગરીબ દેશોમાં પ્રજનન ક્ષમતા સ્તર

સૌથી વધુ પ્રજનન ક્ષમતા ધરાવતા દેશોમાં માથાઈ આવક સૌથી ઓછી હોય છે.

- વર્ષ 2050 સુધીમાં વैશ્વિક વસતીમાં અંદાજિત વૃદ્ધિના અડધારી વધુ આ આઠ દેશોમાં કેન્દ્રિત થશે :

1. ડેમોક્રાટિક રિપબિલિક ઓફ કોંગ્રો, 2. ઇન્ડિયા, 3. ઇથોપિયા, 4. ભારત, 5. નાઇજીરીયા,
 6. પાકિસ્તાન, 7. ફિલિપાઈન્સ, 8. યુનાઇટેડ રિપબિલિક ઓફ તાંજાનિયા
- સબ—સહારન આફિકાના દેશો 2050 સુધીમાં અંદાજિત વૃદ્ધિના અડધારી વધુ હિસ્સો ધરાવે તેવી અપેક્ષા છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય સ્થળાંતર

આંતરરાષ્ટ્રીય સ્થળાંતર હવે ઘણા દેશોમાં વૃદ્ધિનું પ્રેરક છે, જેમ કે વર્ષ 2020માં 281 મિલિયન લોકો તેમના જન્મના દેશની બહાર રહેતા હતા.

- ભારત, પાકિસ્તાન, નેપાળ, બાંગ્લાદેશ અને શ્રીલંકા સહિતના દક્ષિણ એશિયાના દેશોમાં તાજેતરના વર્ષોમાં ઉચ્ચ સ્તરે સ્થળાંતર જોવા મળ્યું છે.

ભારતની વસતીના સંદર્ભમાં

યુનાઇટેડ નેશન્સ અનુસાર ભારતનો પ્રજનન દર સ્ત્રી દીઠ 2.1 જન્મે પહોંચ્યો છે, એટલે કે રિપ્લેસમેન્ટ સ્તરે પ્રજનન ક્ષમતા વધુ ઘટી શકે છે.

- ભારતની વસતી વૃદ્ધિ સ્થિર હોવા છતાં હજુ પણ વાર્ષિક 0.7%ના દરે વધી રહી છે અને 2023માં વિશ્વમાં સૌથી વધુ વસતી ધરાવતા દેશ ચીનને વટાવી જવાની ધારણા છે.
- યુનાઇટેડ નેશન્સ અનુસાર ચીનની વસતી હવે વધી રહી નથી અને 2023ની શરૂઆતમાં તે ઘટી શકે છે.
- વર્લ્ડ પોય્લેશન પ્રોસ્પેક્ટ્સ 2022એ ચીનની 1.426 અબજની વસતીની સરખામણીમાં વર્ષ 2022માં ભારતની વસતી 1.412 અબજ થવાનો અંદાજ મૂક્યો છે.
- ભારતની વસતી 2048 સુધીમાં 1.7 અબજ ટોચે પહોંચવાની અને પછી સદીના અંત સુધીમાં ઘટીને 1.1 અબજ થવાની ધારણા છે.
- UNEP મુજબ વર્ષ 2022માં ભારતની 68% વસતી 15-64 વર્ષની વચ્ચે છે, જ્યારે 7% વસતી 65 વર્ષ અને તેથી વધુ વધ્યની છે.
- ભારતમાં 27% થી વધુ લોકો 15-29 વર્ષની વય જૂથના છે.
- 253 મિલિયન સાથે ભારત વિશ્વમાં સૌથી વધુ કિશોરોની વસતી (10-19 વર્ષ) ધરાવે છે.
- ભારતમાં હાલ કિશોરો અને યુવાનોની સંખ્યા સૌથી વધુ છે.

UNFPA

યુનાઇટેડ નેશન્સ પોય્લેશન ફંડ (UNFPA) એ યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીનું અંગ છે, જે તેની જાતીય અને પ્રજનન સ્વાસ્થ્ય એજન્સી તરીકે સેવા આપે છે.

- UNFPAનો આદેશ યુનાઇટેડ નેશન્સ ઈકોનોમિક એન્ડ સોશિયલ કાઉન્સિલ (ECOSOC) દ્વારા સ્થાપિત કરવામાં આવ્યો છે.
- તેની સ્થાપના વર્ષ 1967માં ટ્રસ્ટ ફંડ તરીકે કરવામાં આવી હતી અને 1969માં તેની કામગીરી શરૂ કરી હતી.
- 1987માં તેનું સત્તાવાર રીતે નામ બદલીને યુનાઇટેડ નેશન્સ પોય્લેશન ફંડ રાખવામાં આવ્યુ છે.
- પરંતુ તેને ટૂંકમાં UNFPA (યુનાઇટેડ નેશન્સ ફંડ ફોર પોય્લેશન એક્ટિવિટીઝ) તરીકે જાળવી રાખ્યુ છે.
- UNFPA યુનાઇટેડ નેશન્સ બજેટ દ્વારા સમર્થિત નથી, તેના બદલે તે સંપૂર્ણ રીતે દાતા સરકારો, આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ, ખાનગી ક્ષેત્ર અને સામાન્ય લોકોના સ્વૈચ્છિક યોગદાન દ્વારા સમર્થિત છે.

1. વર્ષ 2022માં ક્યા દેશમાં G-20 સમિટનું આયોજન થયું હતું ?

- (A) તૂર્કી (B) કેનેડા (C) ઈન્ડોનેશિયા (D) ઈટાલી (C)

2. તાજેતરમાં ઈન્ડોનેશિયાના બાલી ખાતે કેટલામી G-20 સમિટ (2022)નું આયોજન થયું હતું ?

- (A) 16મી (B) 17મી (C) 18મી (D) 19મી (B)

3. આગામી G20ની 18મી સમિટ વર્ષ 2023માં ક્યા દેશમાં યોજાશે ?

- (A) ભારત (B) ચીન (C) જર્મની (D) દ.આર્કિકા (A)

4. G-20 સમૂહના સભ્ય દેશોમાં નીચેનામાંથી ક્યા દેશનો સમાવેશ થતો નથી ?

- (A) તૂર્કી (B) કેનેડા (C) દક્ષિણ કોરિયા (D) શ્રીલંકા (D)

5. G-20 સમૂહની સ્થાપના ક્યારે થઈ હતી ?

- (A) 26 સપ્ટેમ્બર, 1999 (B) 26 સપ્ટેમ્બર, 2001

- (C) 26 સપ્ટેમ્બર, 2003 (D) 26 સપ્ટેમ્બર, 2007 (A)

6. યુનાઇટેડ નેશન્સ પોપ્યુલેશન ફંડ (UNPFA) અનુસાર વિશ્વભરમાં માનવ વસતી નવેમ્બર, 2022

સુધીમાં કેટલા અબજ સુધી પહોંચી ગઈ છે ?

- (A) 6 અબજ (B) 7 અબજ (C) 8 અબજ (D) 9 અબજ (C)

Climate Change Performance Index - 2023

તાજેતરમાં કલાઈમેન્ટ ચેન્જ

પર્ફોર્મન્સ ઈન્ડેક્સ 2023

જર્મનવોચ, ન્યૂકલાઈમેટ

ઇન્સ્ટિટ્યુટ અને કલાઈમેન્ટ

એક્શન નેટવર્ક દ્વારા સંયુક્ત

રીતે બહાર પાડવામાં આવ્યો
હતો.

- યુનાઇટેડ નેશન્સ કલાઈમેન્ટ ચેન્જ કોન્ફરન્સમાં દર વર્ષે કલાઈમેન્ટ ચેન્જ પર્ફોર્મન્સ ઈન્ડેક્સ (CCPI) બહાર પાડવામાં આવે છે.
- તે એક એવું સાધન છે જે રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય આબોહવા રાજ્યાંત્રિમાં પારદર્શિતા સુનિશ્ચિત કરે છે.
- 2005થી તે દેશોની આબોહવા સંરક્ષણ કામગીરીનું પ્રમાણિત મૂલ્યાંકન પ્રદાન કરે છે. તે હાલમાં પેરિસ કરાર દ્વારા નિર્ધારિત લક્ષ્યો તરફ દેશની પ્રગતિને ટ્રેક કરે છે.
- તે 59 દેશો અને યુરોપિય યુનિયનના પર્યાવરણીય પ્રદર્શનની તુલના કરવા માટે એક માનક માળખાનો ઉપયોગ કરે છે, જે વૈશ્વિક ગ્રીનહાઉસ ગેસ ઉત્સર્જનના 92 ટકા હિસ્સો ધરાવે છે.
- આ ઈન્ડેક્સ ચાર કેટેગરીમાં 14 સૂચકાંકોનો ઉપયોગ કરીને આ દેશોની આબોહવા સંરક્ષણ કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરે છે :

  1. GHG ઉત્સર્જન
  2. પુનઃપ્રાપ્ય ઊર્જા
  3. ઊર્જા વપરાશ
  4. આબોહવા નીતિ

- આ ઈન્ડેક્સમાં એકંદર રેન્કિંગમાં કોઈ દેશ પ્રથમ ત્રણ રેન્કમાં આવ્યો નથી.
- ડેનમાર્ક 79.61ના સ્કોર સાથે ચોથા સ્થાને તે પછી સ્વીડન (73.28 પોઈન્ટ) સાથે આવે છે.
- આ ઈન્ડેક્સમાં ભારત 67.35 પોઈન્ટના સ્કોર સાથે 8માં સ્થાને છે.

Climate Change Performance Index-2023

Rank	Country	Score
1	—	—
2	—	—
3	—	—
4	ಡेनमार्क	79.61
5	स्वीडन	73.28
6	चिली	69.54
7	મोરक्को	67.44
8	भारत	67.35
9	ऐस्ट्रोनिया	65.14
10	नोर्वे	64.47

આર્ટેમિસ - 1 : NASA

NASA એ 16 નવેમ્બર 2022ના રોજ તેજું માનવરહિત ચંદ્ર મિશન ‘આર્ટેમિસ-1’ (Artemis 1) સફળતાપૂર્વક લોન્ચ કર્યું હતું.

- સ્પેસ લોન્ચ સિસ્ટમ (SLS) રોકેટને ફલોરિડાના કેપ કેનાવેરલમાં કેનેડી સ્પેસ સેન્ટરથી ટેકનિકલ નિષ્ઠળતા અને કુદરતી આફોના કારણે બે મહિનાના વિલંબ પછી લોન્ચ કરવામાં આવ્યું છે.

આર્ટેમિસ I મિશન

આર્ટેમિસ-1 નાસાનું માનવરહિત મિશન છે.

- નાસાના આર્ટેમિસ મિશનને ચંદ્ર સંશોધનની આગામી પેઢી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે અને તેનું નામ ગ્રીક પૌરાણિક કથાઓમાંથી એપોલોની જોડિયા બહેનના નામ પરથી રાખવામાં આવ્યું છે.
- તે એજન્સીની સ્પેસ લોન્ચ સિસ્ટમ (SLS) રોકેટ અને ઓરિયન ક્રોસ્યુલનું પરીક્ષણ કરશે.

- SLS એ 1960 અને 1970ના દાયકામાં ઉપયોગમાં લેવાતા Saturn V રોકેટ પછી નાસા દ્વારા બનાવવામાં આવેલી સૌથી મોટી નવી ઊભી પ્રક્ષેપણ સિસ્ટમ છે.
- આર્ટેમિસ I આવનારા દાયકાઓમાં ચંદ્ર પર લાંબાગાળાની માનવ હાજરી માટે જટિલ મિશનની શ્રોણીમાં પ્રથમ હશે.
- આર્ટેમિસ I નો પ્રાથમિક ધ્યેય એ છે કે સ્પેસફલાઈટ વાતાવરણમાં ઓરિયન સિસ્ટમનું પ્રદર્શન કરવું અને આર્ટેમિસ IIની પ્રથમ કૂફલાઈટ પહેલા સુરક્ષિત પુનઃપ્રવેશ અને પુનઃપ્રાપ્તિની ખાતરી કરવાનો છે.
- તે માત્ર એક ચંદ્ર ભ્રમણક્ષા મિશન છે અને મોટાભાગના ભ્રમણક્ષા મિશનથી વિપરીત તે પૃથ્વી પર પાછા આવવાનું લક્ષ્ય રાખે છે.
- આર્ટેમિસ I એ નવા અવકાશ યુગનું પ્રથમ પગલું છે જે મનુષ્યને નવી દુનિયામાં, અન્ય ગ્રહ પર ઉતારવા અને રહેવા સંદર્ભે અત્યંત ઉપયોગી છે.
- તે જે ક્ર્યુબસેટ્સ વહેન કરશે તે ચોક્કસ પરીક્ષણો અને પ્રયોગો માટેના સાધનોથી સજ્જ છે, જેમા પાણી અને હાઇડ્રોજનની શોધનો સમાવેશ થાય છે. જેનો ઊર્જાના સ્ત્રોત તરીકે ઉપયોગ કરી શકાય છે.
- તે બાયોલોજના પ્રયોગો હાથ ધરશે અને ઓરિઓન પર ડમી પેસેજર્સ દ્વારા માનવો પર ઊંડા અવકાશના વાતાવરણની અસરોનું પરીક્ષણ કરશે.
- આ ત્રણ ડમી યાત્રીઓ માનવ હાડકા, ચામડી અને નરમ પેશિઓની નકલ કરતી સામગ્રીમાંથી બનેલા મેનેક્ચિવન્સ છે. જે માનવ શરીર પર ઊંડા અવકાશના વાતાવરણની વિવિધ અસરોને રેકોર્ડ કરવા માટે આ સેન્સર્સના હોસ્ટથી સજ્જ હશે.

આગામી આર્ટેમિસ મિશન

આર્ટેમિસ II મિશન

તેને વર્ષ 2024માં લોન્ચ કરવામાં આવશે.

- આર્ટેમિસ II પાસે ઓરિઓન પર કૂ હશે તે એ પૃથ્વી કરશે કે જ્યારે માણસો અંતરીક્ષ યાનમાં હોય ત્યારે સ્પેસકાફિટની તમામ સિસ્ટમ ડિઝાઇન પ્રમાણો કામ કરે છે.
- આર્ટેમિસ IIનું લોન્ચિંગ આર્ટેમિસ I જેવુ જ હશે. ચાર અવકાશયાત્રીઓનો એક કૂ ઓરિયન પર સવાર હશે અને ICPS ચંદ્રની દિશામાં જતા પહેલા બે વાર પૃથ્વીની ભ્રમણક્ષા કરશે.

આર્ટેમિસ III મિશન

તે 2025 માટે સુનિશ્ચિત થયેલ છે અને એપેલો મિશન પછી પ્રથમ વખત અવકાશયાત્રીઓને ચંદ્ર પર લઈ જવાની અપેક્ષા રાખે છે.

એમેઝોન વરસાદી જંગાલ/એમેઝોન રેઈન ફોરેસ્ટ

વર્લ્ડ વાર્લ્ડલાઇફ ફિંડ (WWF) દ્વારા એક નવા રિપોર્ટ

'લિવિંગ એમેઝોન રિપોર્ટ' 2022 મુજબ લગભગ 35%

વરસાદી જંગલો કાં તો સંપૂર્ણપણે નાશ થઈ ગયા છે.

અથવા અધોગતિ પામ્યા છે.

- ઈન્ડિયના શર્મ અલ-શેખમાં કલાઈમેટ ચેન્જ પર COP27માં આ રિપોર્ટ બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો.
- રિપોર્ટમાં એમેઝોન બાયોમ અને બેસિનની વર્તમાન સ્થિતિની રૂપરેખા આપવામાં આવી છે, મુખ્ય દબાણો અને પરિવર્તનના કારણોની સંક્ષિપ્તમાં ચર્ચા કરવામાં આવી છે. અને સંરક્ષણ વ્યૂહરચનાની રૂપરેખા આપવામાં આવી છે.

રિપોર્ટના મુખ્ય મુદ્દાઓ

એમેઝોન રેઈન ફોરેસ્ટના વિશાળ વિસ્તારો કે જે ગ્રહના કાર્બન સિંક અને ફેફસાનું કામ કરે છે તે જોખમમાં છે.

- લગભગ 35% વરસાદી જંગલો કાં તો સંપૂર્ણપણે નાશ પામ્યા છે અથવા અત્યંત અધોગતિ પામ્યા છે, જ્યારે 18% અન્ય હેતુઓ માટે રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યા છે.
- એમેઝોનના જંગલોને વનનાબૂઢી, આગ અને ધોવાણથી જોખમ છે.
- સપાટી પરનું પાણી ખતમ થઈ ગયું છે અને નદીઓ સતત સુકાઈ રહી છે અને પ્રદૂષિત થઈ રહી છે.
- આ પ્રચંડ દબાણ એમેઝોન અને ગ્રહને ઉલટાવી શકાય તેવું નુકસાન કરશે.
- આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ ખાસ કરીને વ્યાપક પશુપાલન અને કૃષિ, ગેરકાયદેસર પ્રવૃત્તિઓ અને નબળી આયોજિત ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર આ પ્રદેશને જોખમમાં મૂકે છે અને સમગ્ર બાયોમમાં વનનાબૂઢી અને અધોગતિનું કારણ બને છે, ઘણા વિસ્તારો ગંભીર રીતે પ્રભાવિત થાય છે.
- એમેઝોનમાં નદીઓના કિનારે લગભગ 600 ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રોજેક્ટ ચાલી રહ્યા છે.
- 20 આયોજિત રોડ પ્રોજેક્ટ્સ, 400 કાર્યરત અથવા આયોજિત ડેમ અને ખાણકામ પ્રોજેક્ટ્સ નદીઓમાંના પારાના જેવા રસાયણો છોડે છે.

એમેઝોનનું જંગાલ

એમેઝોનના જંગલને 'Amazon RainForest' (એમેઝોન વર્ષાવન) તથા Amazonia તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.

- તે એક '**Moist Broadleaf Tropical RainForest**' એટલે કે 'મોટા પાંડા અને ભેજવાળું ઉષ્ણકટિબંધીય વરસાદી વન' છે.
- દક્ષિણ અમેરિકા ખંડના એમેરોન બેસિનમાં આશરે **5,500,000 KM²** વિસ્તારમાં આ જંગલો આવેલા છે.
- વિશ્વના કુલ Rainforest (વર્ષા કે વરસાદી વન)નો લગભગ અડધો ભાગ આ જંગલો ધરાવે છે.
- આ ઉપરાંત વિશ્વના ઉષ્ણકટિબંધીય વનોમાં સૌથી વધુ જૈવ વિવિધતા આ વનોમાં જ જોવા મળે છે.

કયા દેશમાં આ જંગલ આવેલું છે ?

- વિશ્વના કુલ **9 દેશોની** સરહદમાં આ જંગલો આવેલા છે.
- જેમાં આ જંગલોનો સૌથી વધુ **60 ટકા** વિસ્તાર એકલા બ્રાઝિલમાં જ આવેલો છે.
  - બ્રાઝિલ બાદ બીજા કમે પેરુમાં આ જંગલનો **13 ટકા** અને ત્યારબાદ ત્રીજા કમે કોલમ્બિયામાં આ જંગલનો **10 ટકા** વિસ્તાર આવેલો છે.
  - આ જંગલનો બાકીનો **17 ટકા** વિસ્તાર વેનેઝુઅલા, ઈકવાડોર, બોલિવિયા, ગુયાના, સુરિનામ અને ફેન્ચ ગુયાનામાં આવેલો છે.

વિવિધ દેશોનો એમેરોનના જંગલોમાં હિસ્સો

ક્રમ	દેશ	હિસ્સો
1	બ્રાઝિલ	60
2	પેરુ	13
3	કોલમ્બિયા	10
4	વેનેઝુઅલા, ઈકવાડોર, બોલિવિયા, ગુયાના, સુરિનામ, ફેન્ચ ગુયાના	17

શું એમેરોનના જંગલો વિશ્વનો 20 ટકા પ્રાણવાયુ પૂરો પાડે છે ?

- સામાન્ય રીતે એવું કહેવામાં આવે છે કે એમેરોનના જંગલો વિશ્વનો **20 ટકા પ્રાણવાયુ** (એટલે કે ઓક્સિજન) પૂરો પાડે છે.
- અને આ કારણે એમેરોનના જંગલોને 'વિશ્વના ફેફસા' પણ કહેવામાં આવે છે.
  - પરંતુ ખરી હકીકત તો એ છે કે પૃથ્વીના કુલ વિસ્તારમાંથી આશરે **71 ટકા** ભાગ પાણી અને લગભગ 29 ટકા ભાગ જમીનનો છે.
  - જેમાં પૃથ્વીના ફક્ત જમીન વિસ્તારના જ અને એમાંય પ્રકાશસંશોષણ (Photosynthesis)ની કિયા દ્વારા ઉત્પન્ન થતા કુલ ઓક્સિજનમાંથી લગભગ 20 ટકા હિસ્સો એમેરોનના જંગલોનો છે, સમગ્ર વિશ્વમાં ઉત્પન્ન થતા કુલ ઓક્સિજનનો નહિ.

1. તાજેતરમાં 'કલાઈમેન્ટ ચેન્જ પર્ફોર્મન્સ ઈન્ડેક્સ 2023' જર્મનવોચ, ન્યૂકલાઈટ ઈન્સ્ટિટ્યુટ અને

કલાઈમેટ એક્શન નેટવર્ક દ્વારા સંયુક્ત રીતે બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો. આ ઈન્ડેક્સમાં ભારત

કેટલામાં ક્રમે છે ?

(A) 8મા

(B) 10મા

(C) 17મા

(D) 32મા

(A)

2. તાજેતરમાં NASAએ 16 નવેમ્બર 2022ના રોજ તેનું માનવરહિત ચંદ્ર મિશન _____ સફળતાપૂર્વક

લોન્ચ કર્યું હતું.

(A) Appollo - IV

(B) Appollo - IIV

(C) આર્ટેમિસ - I

(D) આર્ટેમિસ - III

(C)

3. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ 'આર્ટેમિસ-I' (Artemis 1) શું છે ?

(A) NASAનું ગૂરુ ગ્રહનું મિશન

(B) NASAનું ચંદ્ર પરનું મિશન

(C) ફાન્સનું ચંદ્ર પરનું મિશન

(D) ફાન્સનું ગૂરુ ગ્રહનું મિશન

(B)

4. વિશ્વમાં કુલ કેટલા દેશોમાં એમેઝોનનું જંગલ આવેલું છે ?

(A) 5

(B) 7

(C) 9

(D) 12

(C)

5. એમેઝોનનું જંગલ ક્યા ખંડમાં આવેલું છે ?

(A) ઉત્તર અમેરિકા

(B) દક્ષિણ અમેરિકા

(C) યુરોપ

(D) દક્ષિણ આફ્રિકા

(B)

- દિવસ મહિમા : 19 નવેમ્બર, (1) શ્રીમતી ઈન્દ્રિય ગાંધી જન્મદિન
 (2) વિશ્વ શૌચાલય દિવસ (World Toilet Day)
 (3) International Men's Day

વિશ્વ શૌચાલય દિવસ

સમગ્ર વિશ્વમાં દર વર્ષ 19 નવેમ્બરના રોજ 'વિશ્વ શૌચાલય દિવસ'ની ઉજવણી કરવામાં આવે છે.

- 'World Toilet Organization' દ્વારા સૌપ્રથમ 2001થી આ દિવસની ઉજવણીનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો હતો.
- સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા વર્ષ 2012-13માં તેને માન્યતા આપવામાં આવી છે.
- વિશ્વ શૌચાલય દિવસ 2022ની થીમ 'Making the invisible visible' છે.

શ્રીમતી ઈન્દ્રિય ગાંધી જન્મદિન

ભારતમાં દર વર્ષ 19 નવેમ્બરના રોજ લોખંડી મહિલા અને ભારતના એક માત્ર મહિલા વડાપ્રધાન શ્રીમતી ઈન્દ્રિય ગાંધીની જન્મજયંતી ઉજવાય છે.

- 19 નવેમ્બર, 1917ના રોજ ઉત્તરપ્રદેશના અલાહાબાદ (પ્રયાગરાજ) ખાતે તેમનો જન્મ થયો હતો.
- તેઓ ભારતના પહેલા અને આજ દિન (19 નવેમ્બર, 2021) સુધીના એકમાત્ર મહિલા વડાપ્રધાન હતા.
- તેઓ સૌપ્રથમ 1966માં શ્રી લાલ બહાદુર શાસ્ત્રીના નિર્ધન બાદ ભારતના વડાપ્રધાન બન્યા હતા.
- જુલાઈ 1969માં તેમણે 14 બેંકોનું રાષ્ટ્રીયકરણ કર્યું હતું.
- 1971માં પૂર્વ પાકિસ્તાનથી ભારતમાં આવેલા શરણાર્થીઓની સમસ્યાના ઉકેલ માટે પાકિસ્તાન સાથે યુદ્ધ કર્યું અને સ્વતંત્ર બાંગ્લાદેશનો જન્મ થયો.
- અણુબોંઘ બનાવવા માટે 1967માં નેશનલ ન્યુક્લિઅર પ્રોગ્રામ શરૂ કર્યો અને 1974માં 'સ્માઇલિંગ બુદ્ધા (હસતાં બુદ્ધ)'ના સાંકેતિક નામથી રાજ્યસ્થાનના રણ વિસ્તારમાં આવેલા પોખરણ ગામ નજીક પ્રથમ વખત સફળ અણુ પરીક્ષણ કર્યું હતું.
- 1971ની ચૂંટણીમાં 'ગરીબી હટાવો'નું સૂત્ર આપ્યું હતું.
- શ્રીમતી ઈન્દ્રિય ગાંધીની ભલામણથી ક્લલમ 352ની જોગવાઈ અનુસાર તત્કાલીન રાષ્ટ્રપતિ શ્રી ફકુરુદ્દીન અલી અહેમદ 26 જૂન, 1975ના રોજ ભારતમાં 'આંતરિક અવ્યવસ્થા'ને લઈને 'કટોકટી'ની સ્થિતિ જાહેર કરી હતી.
- જૂન 1984માં પંજાબના અમૃતસરમાં સુવર્ણ મંદિરમાં ધૂપાયેલા અને અલગ ખાલિસ્તાનની માગ કરી રહેલા એક જૂથના સફાયા માટે 'ઓપરેશન બ્લ્યુ સ્ટાર' હાથ ધર્યું અને અમૃતસરના સુવર્ણ મંદિર સંકુલમાં લશકરી કાર્યવાહી કરી.
- 31 ઓક્ટોબર, 1984ના રોજ નવી દિલ્હી ખાતે તેમના જ અંગરક્ષકો દ્વારા શ્રીમતી ઈન્દ્રિય ગાંધીની હત્યા કરવામાં આવી.
- દિલ્હીમાં રાજ્યાટ પાસે આવેલું શ્રીમતી ઈન્દ્રિય ગાંધીનું સમાધિ સ્થળ 'શક્તિ સ્થળ' તરીકે ઓળખાય છે.
- શ્રીમતી ઈન્દ્રિય ગાંધીનું ઉપનામ 'પ્રિયદર્શિની' હતું.

દિલ્હી ખાતે આવેલા વિવિધ મહાનુભાવોના સમાધિ સ્થળો

ક્રમ	નામ	સ્મારક	મિનિંગ
1	શ્રી મહાત્મા ગાંધીજી	રાજ્યઘાટ	રોયલ સ્ટેપ્સ
2	શ્રી જવાહરલાલ નહેરુ	શાંતિવન	ગાર્ડન ઓફ પીસ
3	શ્રી લાલ બહાદુર શાસ્ત્રી	વિજય ઘાટ	વિક્ટ્રી પ્લેટફોર્મ
4	શ્રીમતી ઈન્દ્રિંદ્રા ગાંધી	શક્તિ ઘાટ	પ્લેસ ઓફ પાવર
5	શ્રી જગજીવન રામ	સમતા સ્થળ	પ્લેસ ઓફ ઇક્વાલિટી
6	શ્રી ચૌધરી ચરણસિંહ	કિસાન ઘાટ	ફાર્મર્સ પ્લેટફોર્મ
7	શ્રી રાજીવ ગાંધી	વીર ભૂમિ	લેન્ડ ઓફ પ્રેવ
8	શ્રી જ્ઞાની જૈલસિંહ	એક્તા સ્થળ	પ્લેસ ઓફ યુનિટી
9	શ્રી શંકર દ્વારાલ શર્મા	કર્મ ભૂમિ ^R	લેન્ડ ઓફ ડયુટી
10	શ્રી આઈ. કે. ગુજરાલ	સ્મૃતિ સ્થળ	પ્લેસ ઓફ રીમેન્બરન્સ
11	શ્રી ચન્દ્રકાન્ત શેખર	જનનાયક સ્થળ	પ્લેસ ઓફ પિપલ્સ લીડર
12	શ્રી હેવીલાલ	સંઘર્ષ સ્થળ	પ્લેસ ઓફ સ્ટ્રોગલ
13	શ્રી કિશનકાંત	નિગમબોધ ઘાટ	—
14	શ્રી પી. વી. નરસિંહ રાવ	પી. વી. ઘાટ	—
15	શ્રી અટલ બિહારી વાજ્પેર્ઝ	સદૈવ અટલ	—

દિલ્હી જિવાય ભારતના અન્ય સ્થળોએ આવેલા વિવિધ મહાનુભાવોના સમાધિ સ્થળો

ક્રમ	નામ	સ્મારક	સ્થળ
1	ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર	ચૈત્ય ભૂમિ	દાદર, ચોપાટી, મુંબઈ
2	શ્રી મોરારજ દેસાઈ	અભય ઘાટ	અમદાવાદ
3	શ્રી ગુલજારીલાલ નંદા	નારાયણ ઘાટ	અમદાવાદ

- નોંધ :**
- (1) બધ્યુ માર્બલ પ્લેટ ફોર્મ અને કાળા આરસપહાણનો ચબૂતરો એ શ્રી મહાત્મા ગાંધીજીના સમાધિ સ્થળ રાજ્યઘાટની વિશેષતા છે.
  - (2) જ્યારે એક મોટું કમળનું ફૂલ અને તેની ફરતે શ્રી રાજીવ ગાંધીનો જીવનકાળ દર્શાવતા નાના 46 કમળના ફૂલ તથા તેની ફરતે ભારતના દરેક રાજ્યમાંથી આવેલી શિલાઓ એ શ્રી રાજીવ ગાંધીના સમાધિ સ્થળ વીર ભૂમિની વિશેષતા છે.
  - (3) અને એક વિશાળ લાલ-ગ્રે શિલા એ શ્રીમતી ઈન્દ્રિંદ્રા ગાંધીના સમાધિ સ્થળ શક્તિ સ્થળની વિશેષતા છે.

'No Money For Terror' કોન્ફરન્સ

તાજેતરમાં ભારતમાં નવી દિલ્હીમાં ત્રીજી 'No Money For Terror' (NMFT) મંત્રીસ્તરીય કોન્ફરન્સ યોજાઈ હતી.

- નો મની ફોર ટેરર (NMFT) કોન્ફરન્સનો ઉદેશ્ય આંતકવાદના ધિરાણ સામે લડવા પર આંતરરાષ્ટ્રીય ચર્ચા માટે એક મંચ તૈયાર કરવાનો છે.
- આ કોન્ફરન્સમાં આંતકવાદના ધિરાણના ટેકનિકલ, કાનૂની, નિયમનકારી અને સહકારી પાસાઓ પર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી.
- 'નો મની ફોર ટેરર' કોન્ફરન્સ વર્ષ 2018માં ફેન્સ સરકારની પહેલ તરીકે શરૂ કરવામાં આવી હતી.
- ત્યારબાદ વર્ષ 2019માં ઓસ્ટ્રેલિયામાં આ કોન્ફરન્સનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.
- તે ભારતમાં વર્ષ 2020માં યોજવાની હતી પરંતુ કોવિડ-19 મહામારીને કારણે તે મોફૂક રાખવામાં આવી હતી.
- દિલ્હીમાં યોજાયેલી 2022ની આ કોન્ફરન્સમાં 72 દેશો અને 15 આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓના પ્રતિનિધિઓએ ભાગ લીધો હતો.
- કોન્ફરન્સ દરમિયાન વિવિધ મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી, જેમાં નીચેના મુદ્દાઓ મુખ્ય હતા :
  - આતંકવાદમાં વૈશ્વિક વલાણો અને આતંકવાદી પ્રવૃત્તિઓને ધિરાણ.
  - આતંકવાદ માટે ભંડોળના ઔપચારિક અને અનૌપચારિક માધ્યમનો ઉપયોગ.
  - ઉભરતી તકનીકો અને આતંકવાદી ધિરાણ.
  - આતંકવાદી ધિરાણ સામે લડવામાં પડકારોનો સામનો કરવા માટે આંતરરાષ્ટ્રીય સહયોગ.

NEW COURSE
સંપૂર્ણ તૈયારી

Forest Guard વનરક્ષક

Without Material

50% Discount
₹5000/-
₹2500/-

High Scoring Batch
Recorded Batch (410+) Video
(FREE) E-Book (PDF)
(FREE) Daily / Weekly / Mock Test
(FREE) Reading Schedule

1 Year Validity

iceonline એપ ડાઉનલોડ કરો Google Play

**ઘો.12 પાસ માટે સુવર્ણ તક
વનરક્ષક બીટ ગાર્ડ**

10% Discount

ફી દ્વારા લેક્કયાર

DATE : 22-11-22 TIME : 1 PM To 3 PM

પર્યાવરણ વિષય પર વિશેષ ભાર
ટૂક સમયમાં સફળતા પ્રાપ્ત કરવાની આકમક વ્યૂહસ્યાના
નવા અભ્યાસક મુજબની પરિણામલક્ષી તૈયારી
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાના નિષ્ણાંતો દ્વારા અભ્યાસ
પરીક્ષાલક્ષી મદ્દીરિયલ્સ અને FREE BOOKS
Weekly, Monthly OMR દ્વારા ટેસ્ટ

રજિસ્ટ્રેશન ફરજિયાત
93280-01110

OFFLINE રાજકોટ

કાલાકડ રોડ, તિરુપ્તી પેટ્રોલ પંપ સામે,
સ્થાનિક રાયણ મંદિર પાસે, રાજકોટ

1. ભારતના પ્રથમ મહિલા વડાપ્રધાન શ્રીમતી ઈન્દ્રિંદ્રા ગાંધીનો જન્મદિન ક્યારે ઉજવાય છે ?

(A) 17 નવેમ્બર   (B) 18 નવેમ્બર   (C) 19 નવેમ્બર   (D) 20 નવેમ્બર

(C)

2. શ્રીમતી ઈન્દ્રિંદ્રા ગાંધીનું સમાધી સ્થળ ક્યા નામે ઓળખાય છે ?

(A) શક્તિઘાટ   (B) વિજયઘાટ   (C) રાજઘાટ   (D) સ્મૃતિસ્થળ

(A)

3. 'ઈન્ટરનેશનલ મેન્સ ટે' તરીકે ક્યો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 17 નવેમ્બર   (B) 18 નવેમ્બર   (C) 19 નવેમ્બર   (D) 20 નવેમ્બર

(C)

4. 'વિશ્વ શૌચાલય દિવસ' તરીકે ક્યો દિવસ ઉજવાય છે ?

(A) 17 નવેમ્બર   (B) 18 નવેમ્બર   (C) 19 નવેમ્બર   (D) 20 નવેમ્બર

(C)

5. તાજેતરમાં ત્રીજી 'No Money For Terror' (NMFT) કોન્ફરન્સ ક્યાં યોજાઈ હતી ?

(A) નવી દિલ્હી, ભારત   (B) ટોક્યો, જપાન

(A)

(C) ન્યૂયોર્ક, અમેરિકા   (D) સિડની, ઓસ્ટ્રેલિયા

(A)

भारत

➤ भारतनो या उद्योग

ताजेतरમां केन्द्रीय मंत्रीએ ‘ઈन्डियन टी एसोसिएशन’ (ITA)ની ઈन्टરनेशનલ સ્મોલ ટી ગ્રોવર્સ કોન્ફરન્સને સંબોધિત કરી હતી. 1881માં સ્થપાયેલ ટી એસોસિએશન ઓફ ઈન્ડિયા (ITA) એ ભારતમાં ચા ઉત્પાદકોનું અગ્રણી અને સૌથી જૂનું સંગઠન છે. તેણે નીતિઓ ઘડવામાં અને ઉદ્યોગના વિકાસ માટે પગલા ભરવામાં બહુપક્ષીય ભૂમિકા ભજવી છે. ભારત વિશ્વનો બીજો સૌથી મોટો ચા ઉત્પાદક દેશ છે. 2021-22માં દેશના વાર્ષિક ચાના ઉત્પાદનના લગભગ 83% સાથે ભારતનો ઉત્તરીય ભાગ સૌથી મોટો ઉત્પાદક છે, જેમાં મોટાભાગના ઉત્પાદન માટે આસામનો હિસ્સો છે, ત્યારબાદ પશ્ચિમ બંગાળ આવે છે. આસામ વેલી અને કચર એ આસામના બે ચા ઉત્પાદક પ્રદેશો છે.

➤ ભારત અને બ્રિટન વચ્ચે યુવા વિદ્યાર્થીઓ અને પ્રોફેશનલ્સનું આદાન-પ્રદાન

તાજेतરમાં ભારત અને બ્રિટનમાં વર્ષ 2023માં ‘ધ્યાન પ્રોફેશનલ્સ’ની યોજના શરૂ કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે. યુકે 18-30 વર્ષની વય જૂથના 3000 ડિગ્રી ધારક ભારતીયોને બે વર્ષ માટે કામ કરવા માટે પ્રદાન કરશે. આ યોજના વર્ષ 2023ની શરૂઆતમાં શરૂ થશે, જેમાં બ્રિટનના નાગરિકોને પણ ભારતમાં સમાન સુવિધા આપવામાં આવશે.

➤ આત્મનિર્ભર ભારત (SRI) ફંડ

ભારત સરકારના આત્મનિર્ભર ભારત (Self Reliant India-SRI) ફંડને એક વર્ષમાં 5,000 કરોડ રૂપિયા આપવાનું વચ્ચે આપ્યું છે. આત્મનિર્ભર ભારત ફંડ એ ભારત સરકાર દ્વારા શરૂ કરાયેલ રૂ.10,000 કરોડનું ફંડ છે. તે SEBI રજિસ્ટર્ડ કેટેગરી-IT વૈકલ્પિક રોકાણ ફંડ (AIF) છે જે MSME ક્ષેત્રને વૃદ્ધિ મૂડી પ્રદાન કરવા માટે ભારત સરકાર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. તે મધર ફંડ અને ડોટર ફંડ (ભંડોળનું ભંડોળ) માળખા દ્વારા કાર્ય કરે છે. મધર ફંડએ સેબી ફંડ છે જે કુલ કોર્પસના 20% સુધીનું રોકાણ કરે છે. ડોટર ફંડ (મોટા ભાગે વેન્ચર કેપિટલ અને પ્રાઇવેટ ફંડ) બાકીના 80 ટકા બહારના સ્ત્રોતોમાંથી એકત્ર કરે છે. આ ફંડ દ્વારા કરાયેલા રોકાણને પાંચગાંધૂ વળતર મળશે, જે MSME માટે રોકાણની મૂડીનું કુલ મૂલ્ય રૂ.50,000 કરોડ સુધી લઈ જશે.

➤ 2021 PMAY - પુરસ્કાર

2021 PMAY-U પુરસ્કારો રાજકોટ, ગુજરાત ખાતે આયોજિત એક કાર્યક્રમમાં આપવામાં આવ્યા હતા. કેન્દ્રીય આવાસ અને શહેરી બાબતોના મંત્રાલય દ્વારા 2019માં પ્રધાનમંત્રી આવાસ યોજના—શહેરી હેઠળ અમલીકરણ અને નવીનતા માટે PMAY-U પુરસ્કારની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. 2021 એવોઈ આ પુરસ્કારોની બીજી આવૃત્તિ છે. રાજ્યોમાં ઉત્તરપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ, તમિલનાડુ ટોચના પ્રદર્શન કરનારા છે. 2019 પુરસ્કારો માટે શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન કરનારા રાજ્યો ઉત્તરપ્રદેશ, મધ્યપ્રદેશ અને આંધ્રપ્રદેશ હતા. પૂર્વોત્તર અને પણાડી રાજ્યોમાં ત્રિપુરા ટોચના પર્ફોર્મન્સ તરીકે ઉભરી આવ્યું હતું. આ રાજ્યને 2019 માટે પણ એવોઈ મળ્યો હતો. જમ્મુ અને કાશ્મીર તથા દાદરા અને નગરહવેલી અને દમણ અને દીવને ‘થેસ્ટ પર્ફોર્મિંગ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો’ તરીકે જાહેર કરવામાં આવ્યા હતા.

➤ કાવેરી દક્ષિણ વન્યજીવ અભ્યારણ્ય

કાવેરી દક્ષિણ વન્યજીવ અભ્યારણ્યને તાજેતરમાં તમિલનાડુ રાજ્ય સરકાર દ્વારા સૂચિત કરવામાં આવ્યું હતું. કૃષ્ણગિરી અને ધર્મપુરીના આરક્ષિત જંગલોના વિસ્તારને કાવેરી દક્ષિણ વન્યજીવ અભ્યારણ્ય તરીકે સૂચિત કરવામાં આવ્યો છે. વાઈલલાઈફ પ્રોટેક્શન એક્ટ, 1972ની કલમ 26A(1)(b) હેઠળ આ જાહેરાત કરવામાં આવી હતી. તે તમિલનાડુનું 17મું વન્યજીવ અભ્યારણ્ય હશે. આ નવું સૂચિત વન્યજીવ અભ્યારણ્ય 686.406 ચોરસ કિલોમીટરના વિસ્તારમાં ફેલાયેલું છે. તે 35 સસ્તન પ્રજાતિઓ અને 238 પક્ષીઓની પ્રજાતિઓનું ઘર છે.

➤ 19મી આસિયાન-ભારત સમિટ

તાજેતરમાં ભારતના ઉપરાષ્ટ્રપતિ શ્રી જગદીપ ધનખરે કંબોડિયાના નોમ પેન્હમાં આયોજિત 19મી આસિયાન-ભારત સમિટમાં હાજરી આપી હતી. ભારતે પ્રાચીન સમયથી ભારત અને દક્ષિણ પૂર્વ એશિયા વચ્ચે અસ્તિત્વમાં રહેલા ઊંડા સાંસ્કૃતિક, આર્થિક અને સભ્યતા સંબંધિ સંબંધોની પ્રશંસા કરી અને કહું કે ભારત-આસિયાન સંબંધો એ ભારતની એક્ટ-ઈસ્ટ નીતિનો કેન્દ્રિત સત્તંભ છે. ભારતે ઈન્ડો-પેસિફિકમાં આસિયાનની કેન્દ્રિયતા માટે તેના સમર્થનનો પુનરોચ્યાર કર્યો છે. ASEAN અને ભારતે વર્તમાન વ્યૂહાત્મક ભાગીદારીને વ્યાપક વ્યૂહાત્મક ભાગીદારીમાં અપગ્રેડ કરવાની જાહેરાત કરતું સંયુક્ત નિવેદન અપનાવ્યું હતું.

➤ ડાયરિયા રોગ અને પોષણ પર એશિયન કોન્ફરન્સ

તાજેતરમાં કેન્દ્રીય આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ રાજ્યમંત્રીશ્રીએ કોલકાતામાં ડાયરિયા રોગ અને પોષણ (ASCODD) પર 16મી એશિયન કોન્ફરન્સને સંબોધિત કરી હતી. આ કોન્ફરન્સમાં વર્ચ્યુઅલ માધ્યમથી ભારત અને અન્ય દક્ષિણ-પૂર્વ એશિયાઈ દેશો, આફિકન દેશો, અમેરિકા અને યુરોપિયન દેશોના પ્રતિનિધિઓએ ભાગ લીધો હતો. આ ASCODDની થીમ ‘સમૃદ્ધાયની ભાગીદારી દ્વારા ઓછી અને મધ્યમ આવક ધરાવતા દેશોમાં કોલેરા, ટાઈશોડ અને અન્ય આંતરડાના રોગોનું નિવારણ અને નિયંત્રણ : SARS-COV-2 મહામારીની બહાર’ હતી.

➤ ભારત આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર મેળો

41મો ભારત આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર મેળો 14 નવેમ્બર, 2022ના રોજ નવી દિલ્હીના પ્રગતિ મેદાન ખાતે શરૂ થયો હતો. 27 નવેમ્બર સુધી ચાલનારા આ મેળાનું ઉદ્ઘાટન ભારતના વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગમંત્રીશ્રીએ કર્યું હતું. આ વર્ષની થીમ છે – વોકલ ફોર લોકલ, લોકલ ટુ ગ્લોબલ એટલે કે સ્થાનિક ઉત્પાદનોને ટેકો આપવો અને વૈશ્વિક સ્તરે વિસ્તરણ. આ મેળામાં 29 રાજ્યો અને કેન્દ્રાસિત પ્રદેશો ભાગ લઈ રહ્યા છે. બિહાર, ઝારખંડ અને મહારાષ્ટ્ર ભાગીદાર રાજ્યો છે. આ ઉપરાંત ભારત–આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર મેળામાં અફઘાનિસ્તાન, બાંગ્લાદેશ, બહેરીન, બેલારૂસ, ઈરાન, નેપાળ, થાઇલેન્ડ, તુર્કી, સંયુક્ત આરબ અમિરાત અને યુનાઇટેડ કિંગડમ સહિત 12 દેશો ભાગ લઈ રહ્યા છે. આયુષ મંત્રાલય આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર મેળામાં વૈશ્વિક સ્વાસ્થ્ય માટે આયુષ થીમ હેઠળ વિવિધ આરોગ્ય પહેલ અને સિદ્ધિઓનું પ્રદર્શન કરશે.

➤ મેગાલિથિક દફન સ્થળ/મહાપાષણકાલીન સમાદી સ્થળ

તાજેતરના તારણો અનુસાર આંધ્રપ્રદેશના તિરુપતિ જિલ્લામાં સૌથી વધુ માનવશાસ્ત્રીય દફન સ્થળ સંગ્રહ છે. એન્થોપોમોફિક અથવા માનવાકૃતિય સાઈટ એ સ્થળનો ઉલ્લેખ કરે છે જ્યાં મેગાલિથિક દફન સ્થળની ઉપર માનવ હાડપિંજરના પુરાવા મળે છે. મેગાલિથ એ એક વિશાળ પ્રાગૈતિહાસિક પથ્થરનો ઉલ્લેખ કરે છે જેનો ઉપયોગ માળખું અથવા સ્મારક બનાવવા માટે એકલા અથવા અન્ય પથ્થરો સાથે સંયોજનમાં કરવામાં આવ્યો છે. મેગાલિથનો ઉપયોગ મૃતદેહો માટે દફન સ્થળ અથવા સ્મારક સ્થળો તરીકે કરવામાં આવતો હતો. મેગાલિથ ભારતીય ઉપખંડમાં ફેલાયેલા છે. મોટાભાગની મેગાલિથિક સાઈટ્સ દ્વીપકલ્પીય ભારતમાં જોવા મળે છે, જે મહારાષ્ટ્ર (મુખ્યત્વે વિદર્ભમા), કર્ણાટક, તમિલનાડુ, કેરળ, આંધ્રપ્રદેશ અને તેલંગાણા રાજ્યોમાં કેન્દ્રિત છે.

➤ નવમી સૂચી

તાજેતરમાં જારખંડ વિધાનસભાએ પોસ્ટ્સ અને સર્વિસિસમાં ખાલી જગ્યાઓનું અનામત અને મૂળ વ્યક્તિઓ બિલ નામના બે બિલની મંજૂરી આપી છે. જોકે આ બિલોને બંધારણની નવમી અનુસૂચીમાં સામેલ કરવા માટે કેન્દ્ર સરકાર તેમાં સુધારો કરે તે પછી તેનો અમલ થઈ શકે છે. પોસ્ટ્સ અને સર્વિસિસ (સુધારા) બિલ 2022માં ખાલી જગ્યાઓનું જારખંડ આરક્ષણ દ્વારા અનામતનો વ્યાપ 77% સુધી વધશે. આ હેઠળ શ્રેણીમાં અનુસૂચિત જાતિઓને 10-12, OBCને અગાઉના 14%ને બદલે 27%, અનુસૂચિત જનજાતિને અગાઉના 26%થી વધારીને 28% અને આર્થિક રીતે નભળા વર્ગો (EWS)ને 10% પ્રદાન કરવામાં આવશે. જ્યારે જારખંડ લોકલ પર્સન્સ બિલ, 2022નો ઉદેશ્ય સ્થાનિક રહેવાસીઓને તેમની જમીન પર નદીઓ, સરોવરો, મત્સ્યોદ્યોગના સ્થાનિક વિકાસમાં ભાગ લેવા સક્ષમ બનાવવાનો છે. નવમી સૂચીમાં કેન્દ્રીય અને રાજ્યના કાયદાઓનો સમાવેશ થાય છે જેને કોર્ટમાં પડકારી શકાય નહીં અને બંધારણ (પ્રથમ સુધારો) અધિનિયમ, 1951 દ્વારા ઉમેરવામાં આવ્યો હતો.

➤ ભારતમાં રશિયન બેંકોના વોસ્ટ્રો એકાઉન્ટ્સ

ભારતીય રિઝર્વ બેંક (RBI)એ ભારત અને રશિયા વચ્ચેના વેપાર માટે રૂપિયાની ચૂકવણી કરવા માટે બે ભારતીય બેંકો (UCO બેંક અને Indusind બેંક)માં નવ વિશેષ વોસ્ટ્રો ખાતા ખોલવાની મંજૂરી આપી છે. રશિયાની બે સૌથી મોટી બેંકો—Sberbank અને VTB બેંક એ પ્રથમ વિદેશી ધિરાણ કર્તા છે જેને ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા રૂપિયામાં આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યાપાર વ્યવહારો કરવા માટે મંજૂરી આપવામાં આવી છે. વોસ્ટ્રો એકાઉન્ટ નોસ્ટ્રો એકાઉન્ટ્સનું બીજુ નામ છે. તે એક બેંક દ્વારા સેટ કરવાનું એકાઉન્ટ છે. જે ગ્રાહકોને અન્ય બેંક વતી નાણા જમા કરવાની સુવિધા પૂરી પાડે છે. નોસ્ટ્રો એકાઉન્ટ એ એક બેંક દ્વારા બીજુ બેંકમાં ખોલવામાં આવેલ એકાઉન્ટનો સંદર્ભ આપે છે. આનાથી ગ્રાહકોને કોઈ પણ અન્ય બેંકના ખાતામાં પૈસા જમા કરવાની સુવિધા મળે છે. જ્યારે બેન્કની વિદેશમાં કોઈ શાખા ન હોય ત્યારે તેનો વારંવાર ઉપયોગ થાય છે. નોસ્ટ્રો એ લેટિન શબ્દ છે જેનો અર્થ થાય છે ‘આપણું’.

➤ PESA Act : મધ્યપ્રદેશ

આદિવાસી વસતીના શોષણને રોકવા માટે મધ્યપ્રદેશ સરકાર દ્વારા પંચાયત એક્સ્ટેન્શન ટુ શેડ્યુલ એરયાઝ (PESA) એક્ટ લાગુ કરવામાં આવશે. આ અધિનિયમના અમલીકરણની ઔપचારિક જાહેરાત આદિવાસી ગૌરવ દિવસ (15 નવેમ્બર)ના પ્રસંગે કરવામાં આવી હતી. PESA એક્ટનો હેતુ દેશમાં અનુસૂચિત વિસ્તારમાં રહેતા લોકો માટે પરંપરાગત ગ્રામસભાઓ દ્વારા સ્વ-શાસન સુનિશ્ચિત કરવાનો છે. અનુસૂચિત વિસ્તારો એવા સ્થાનો છે જે મુખ્યત્વે આદિવાસી સમૂદાયો દ્વારા પ્રભુત્વ ધરાવે છે. આ વિસ્તારોને 73માં બંધારણીય સુધારા અથવા પંચાયતી રાજ અધિનિયમ હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યા ન હતા.

> સુલભ ભારત અભિયાન

સુલભ ભારત અભિયાન (AIC) ડિસેમ્બર, 2022માં 7 વર્ષ પૂર્ણ કરવા જઈ રહ્યું છે. આ અભિયાનનો ઉદ્દેશ સમગ્ર દેશમાં હિવ્યાંગજન (વિકલાંગ વ્યક્તિઓ) માટે અવરોધ મુક્ત અને અનુકૂળ વાતાવરણ ઊભું કરવાનો છે. 3 ડિસેમ્બર, 2015ના રોજ વિકલાંગ વ્યક્તિઓના આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ પર ભારતના વડાપ્રધાન શ્રી દ્રારા શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. AIC એ ડિપાર્ટમેન્ટ ઓફ એમ્પાવરમેન્ટ ઓફ પર્સન્સ વિથ ડિસેબિલિટીજ (DEPWD), સામાજિક ન્યાય અને સશક્તિકરણ મંત્રાલયનું રાષ્ટ્રવ્યાપી અભિયાન છે.

> ડિજિટલ શક્તિ 4.0 ની શરૂઆત

રાષ્ટ્રીય મહિલા આયોગ (NCW)એ 16 નવેમ્બરના રોજ ડિજિટલ શક્તિ 4.0 શરૂ કર્યું હતું. આ જુંબેશ સાયબર સેક્ટરમાં મહિલાઓ અને છોકરીઓને ડિજિટલી સશક્તિકરણ અને કૌશલ્ય આપવાનો સમગ્ર ભારતનો પ્રોજેક્ટ છે. મહિલાઓ અને છોકરીઓ માટે સુરક્ષિત ઓનલાઈન ઈકોસિસ્ટમ સુનિશ્ચિત કરવાની પ્રતિબદ્ધતાને અનુરૂપ, ડિજિટલ શક્તિ 4.0 મહિલાઓને ડિજિટલ રીતે નિપુણ બનાવવા અને ઓનલાઈન માધ્યમ દ્વારા કોઈપણ ગેરકાયદેસર/અયોગ્ય પ્રવૃત્તિ સામે તેમનો અવાજ ઉઠાવવા માટે જાગૃત બનાવવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે. રાષ્ટ્રીય મહિલા આયોગે તેને સાયબર પીસ ફાઉન્ડેશન અને META સાથે મળીને લોન્ચ કર્યું છે. દેશભરની મહિલાઓમાં ડિજિટલ જાગરૂકતાનું સ્તર વધારવામાં મદદ કરવા માટે જૂન 2018માં ડિજિટલ શક્તિ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું.

> Exercise Sea Vigil-22

ભારતીય નૌકાદળ દ્વારા 15 અને 16 નવેમ્બરના રોજ એક્સરસાઈઝ સી વિજિલ-22નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. ઓલ ઈન્ડિયા કોસ્ટલ ડિફેન્સ એક્સરસાઈઝની આ ત્રીજી આવૃત્તિ છે. વિવિધ હિસ્સેદારો વચ્ચે સંકલન સુધારીને ભારતના દરિયાકાંઠાના સંરક્ષણને મજબૂત કરવા માટે 2018માં Exercise Sea Vigilની કલ્યાણ કરવામાં આવી હતી. તે મોટા TROPEX અભ્યાસ તરફ બિંડ-અપ છે. આ રાષ્ટ્રીય સ્તરની કવાયત સર્વોચ્ચ સ્તરે દરિયાઈ સુરક્ષા ક્ષેત્રમાં અને દરિયાકાંઠાના સંરક્ષણમાં ભારતની સજ્જતાનું મૂલ્યાંકન કરવાની તક પૂરી પાડે છે. ભારતીય નૌકાદળ, કોસ્ટગાર્ડ, કસ્ટમ અને અન્ય મેરીટાઈભ એજન્સીઓની સંપત્તિઓએ આ કવાયતમાં ભાગ લીધો હતો.

➤ **વાંગલા ઉત્સવ : મેધાલય**

10 નવેમ્બરના રોજ મેધાલયમાં વાંગલા મહોત્સવની 46મી આવૃત્તિ શરૂ થઈ હતી. વાંગલા ફેસ્ટિવલ મેધાલયમાં ગારો સમુદ્દરાયનો લોકપ્રિય તહેવાર છે. તેને 100 ડ્રુમ ફેસ્ટિવલ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. તે એક લાણાડીનો તહેવાર છે. જે ગારો જાતિના મુખ્ય દેવના સાલજોગ-પ્રજનન ક્ષમતાના સૂર્યદેવનું સંન્માન કરે છે. આ તહેવારની ઉજવણી શિયાળાની ઝતુની શરૂઆત અને પરિશ્રમના સમયગાળાના અંતને ચિહ્નિત કરે છે.

વિશ્વ

➤ **Best Countries 2022 Ranking**

અમેરિકન મીડિયા કંપની યુઅસ્સ ન્યૂડ્ર એન્ડ વર્ક રિપોર્ટ તાજેતરમાં બેસ્ટ કન્ટ્રીઝ 2022 રેન્કિંગ બહાર પાડ્યું છે. બેસ્ટ કન્ટ્રીઝ 2022 રેન્કિંગમાં 73 વિશેષતાઓમાં 85 દેશોનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું છે. જે સાહસ, ચપળતા, ઉદ્યોગસાહસિકતા, સામાજિક હેતુ અને જીવનની ગુણવત્તા સહિત 10 શ્રેષ્ઠોમાં વર્ગીકૃત થયેલ છે. આ અહેવાલ યુઅસ્સ ન્યૂડ્ર એન્ડ વર્ક રિપોર્ટ, BAV ગ્રુપ અને યુનિવર્સિટી ઓફ પેન્સિલવેનિયાની વ્હાર્ટન સ્કૂલનો સંયુક્ત પ્રયાસ છે. આ રેન્કિંગ નિષ્ણાતો, બિઝનેસ લીડર્સ અને વૈશ્વિક નાગરિકોના સર્વેક્ષણ પર આધારિત છે. 85 દેશોમાં ભારત 31માં કમે છે. એકંદર રેન્કિંગમાં સ્વિટજર્લેન્ડ ટોચ પર છે ત્યારબાદ જર્મની, કેનેડા, યુઅસ્સ અને સ્વીડન છે.

➤ **પૂર્વ તિમોર આસિયાનનું 11મું સભ્ય બનશે**

આસિયાના સભ્ય દેશો પૂર્વ તિમોરને બ્લોકના 11મા સભ્ય તરીકે સ્વીકારવા માટે સૈદ્ધાંતિક રીતે સંમત થયા હતા. પૂર્વ તિમોર એ પૂર્વીય લેસર સુન્ડા ટાપુઓમાં એક અર્ધ-ટાપુ રાષ્ટ્ર છે. તે મલય દ્વીપસમૂહના દક્ષિણ છેડે સ્થિત છે. તે દક્ષિણ પૂર્વમાં તિમોર સમુદ્ર, ઉત્તરમાં ગીતાર સ્ટ્રેટ, ઉત્તરપશ્ચિમમાં ઓમ્બાઈ સ્ટ્રેટ અને દક્ષિણપશ્ચિમમાં પશ્ચિમ તિમોર (ઇન્ડોનેશિયન પ્રદેશનો ભાગ) થી ઘેરાયેલું છે.

➤ **ઇન્ડોનેશિયા જર્સ્ટ એનજી ટ્રાન્ઝિશન પાર્ટનરશિપ**

ઇન્ડોનેશિયા જર્સ્ટ એનજી ટ્રાન્ઝિશન પાર્ટનરશિપ (JETP) G20 સમિટ સાઈડ ઈવેન્ટ પાર્ટનરશિપ ફોર બ્લોબલ ઈન્ડ્ઝાસ્ટ્રીક્યુર એન્ડ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ (PGII) ખાતે શરૂ કરવામાં આવી હતી. JETP એ ઇન્ડોનેશિયાની સરકાર અને ઇન્ટરનેશનલ પાર્ટનર્સ ગ્રુપ (IPG) વચ્ચેનો લાંબાગાળાનો રાજકીય કરાર છે. જેમાં યુનાઇટેડ કિંગમ, જર્મની, ફાન્સ, યુરોપિયન યુનિયન, કેનેડા, ઈટાલી, નોર્વે, તેનમાર્ક, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને જાપાનનો સમાવેશ થાય છે. ઇન્ડોનેશિયા વિશ્વના ટોચના 10 શ્રીન હાઉસ ગેસ ઉત્સર્જકોમાં સામેલ છે. JETP દેશને અશીમભૂત ઈંદ્રજાળ પરની નિર્ભરતામાંથી નવીનીકરણીય ઊર્જાસ્ત્રોત્તમાં ઝડપી સંકમણ કરવામાં મદદ કરશે.

ICE Questions

- Best Countries 2022 Rankingમાં 85 દેશોમાં ભારત ક્યા કમે છે ? – 31મા
- ભારત સરકારના આત્મનિર્ભર ભારત ફંડને એક વર્ષમાં _____ કરોડ રૂપિયાનું દાન આપવાનું વચન આપવામાં આવ્યું છે. – 5000
- કાવેરી દક્ષિણ વન્યજીવ અભ્યારણને તાજેતરમાં કઈ રાજ્ય સરકાર દ્વારા સૂચિત કરવામાં આવ્યું હતું ? – તમિલનાડુ
- તાજેતરમાં ક્યા શહેરમાં 'ડાયરિયા રોગ અને પોષણ પર 16મી એશિયન કોન્ફરન્સ યોજાઈ હતી ? – કોલકાતા
- 41મો ભારત આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર મેળો ક્યા શહેરના પ્રગતિ મેદાન ખાતે યોજાયો હતો ? – નવી દિલ્હી
- તાજેતરમાં કઈ રાજ્યની વિધાનસભાએ 'પોસ્ટ્સ અને સર્વિસિસમાં ખાલી જગ્યાઓનું અનામત' અને લોકલ પર્સન્સ' બિલને મંજૂરી આપી છે ? – ઝારખંડ
- તાજેતરના તારણો અનુસાર _____ રાજ્યના તિરુપ્તિ જિલ્લામાં સૌથી વધુ માનવશાસ્ત્રીય દર્શન સ્થળ સંગ્રહ છે. – આંધ્રપ્રદેશ
- તાજેતરમાં RBIએ ભારત અને ક્યા દેશ વચ્ચેના વેપાર માટે રૂપિયાની ચૂકવણી કરવા માટે બે ભારતીય બેંકોમાં વોસ્ટ્રો એકાઉન્ટ્સ ખોલવાની મંજૂરી આપી છે ? – રશિયા
- તાજેતરમાં ક્યા રાજ્યમાં વાંગલા મહોત્સવની 46મી આવૃત્તિ શરૂ થઈ હતી ? – મેઘાલય
- તાજેતરમાં કોષો ડિજિટલ શક્તિ 4.0 શરૂ કર્યું હતું ? – રાષ્ટ્રીય મહિલા આયોગ
- તાજેતરમાં આસિયાન સભ્ય દેશો ક્યા દેશને 11માં સભ્ય તરીકે સ્વીકારવા સંમત થયા હતા ? – પૂર્વ તિમોર
- JETPનું પૂરું નામ શું છે ? – જસ્ટ એન્જિનિયરિંગ પાર્ટનરશિપ
- તાજેતરમાં કોના દ્વારા Exercise Sea Vigil-22નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું ? – ભારતીય નૌકાદળ
- તાજેતરમાં ભારત અને ક્યા દેશ વચ્ચે 'ધેંગ પ્રોફેશનલ્સ'ની યોજના શરૂ કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે ? – બિટન

Question Of this Week

1. તાજેતરમાં ગૂગલ ફોર દૂડલ સ્પર્ધા વિજેતાઓની જાહેરાત કરી હતી. જેમાં આ વર્ષે કોલકાતાના _____ ને 'ઈન્ડિયા ઓન ધ સેન્ટર સ્ટેજ' શીર્ષકવાળા તેમના પ્રેરણાદાયી દૂડલ માટે ભારત માટે વિજેતા જાહેર કર્યા છે.
— શલોક મુખજી
2. _____ દેશ ઈસ્લામિક કાયદા હેઠળ 2027થી દેશમાં વ્યાજમુક્ત બેન્કિંગ સિસ્ટમ લાગુ કરવાની યોજના બનાવી રહી છે.
— પાકિસ્તાન
3. 'No Money For Terror' કોન્ફરન્સનો યજમાન દેશ કયો છે ?
— ભારત
4. ભારતનો મલ્ટી મોડલ લોજિસ્ટિક્સ પાર્ક (MMLP) ક્યા રાજ્યમાં વિકસાવવામાં આવશે ?
— તમિલનાડુ
5. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ક્યા રાજ્યમાં ONGCની U-Field Onshore Facilitiesનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું ?
— આંધ્રપ્રદેશ
6. વિશ્વનું સૌથી ઊંચુ મતદાન મથક તાશીગાંગ ક્યા રાજ્ય અથવા કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશમાં આવેલું છે ?
— હિમાયત પ્રદેશ
7. તાજેતરમાં ચર્ચામાં રહેલ શ્રી સમર્થ વ્યાસ કર્યી રમત સાથે સંકળાયેલ છે ?
(તાજેતરમાં BCCIની લિસ્ટ-એ ટુર્નામેન્ટ વિજય હારે ટ્રોફીના એક મુકાબલામાં સૌરાષ્ટ્રના શ્રી સમર્થ વ્યાસે બેવડી સદી નોંધાવીને એક વિશેષ કલબમાં સ્થાન મેળવ્યું છે.)
— કિકેટ
8. મેહૂલી ધોષ કર્યી રમત સાથે સંકળાયેલી છે ?
(તાજેતરમાં ભારતના યુવા શૂટર સુશ્રી મેહૂલી ધોષે એશિયન એરગન ચેમ્પિયનશિપની વિમેન્સ 10 મીટર એર રાઇફલ સ્પર્ધાનો ગોડ મેડલ જીત્યો હતો)
— શૂટિંગ
9. ભારતે તાજેતરમાં ક્યા બ્લોકના વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ફંડમાં 5 મિલિયન અમેરિકન ડોલરનું યોગદાન આપવાની જાહેરાત કરી છે ?
— આસિયાન (ASEAN)
10. 'નેશનલ હાઈડ્રોજન મિશન' ક્યારે શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું ?
(ભારતે તાજેતરમાં COP27 ખાતે યુનાઇટેડ નેશન્સ ફેમવર્ક કન્વેન્શન ઓન કલાઈમેટ ચેન્જ (UNFCCC) સમક્ષ તેની લાંબા ગાળાની ઓછી ઉત્સર્જન વિકાસ વ્યૂહરચના રજૂ કરી હતી. નેશનલ હાઈડ્રોજન મિશન 2021માં શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. તેનો હેતુ ભારતને ગ્રીન હાઈડ્રોજન હબ બનાવવાનો છે.)
— 2021

11. ક્યા રાજ્યએ શસ્ત્રોના જાહેર પ્રદર્શન અને હિંસાને વખાણતા ગીતો પર સંપૂર્ણ પ્રતિબંધ મૂકવાનો આદેશ આપ્યો છે ?
— પંજાબ
12. ભારતમાં દર વર્ષે 15 થી 21 નવેમ્બર દરમિયાન _____ સપ્તાહ મનાવવામાં આવે છે.
— નવજાત સંભાળ સપ્તાહ
(આ સપ્તાહ ઉજવવાનો મુખ્ય ઉદ્દેશ બાળકના અસ્તિત્વ અને વિકાસ માટે નવજાત શિશુની સંભાળના મહત્વ વિશે જાગૃતિ લાવવાનો છે.)
13. 'વર્ક પોપ્યુલેશન પ્રોસ્પેક્ટ્સ 2022 મુજબ નવેમ્બર 2022 સુધીમાં વિશ્વની વસતી કેટલી થઈ છે ? — 8 અબજ
14. G20 સમિટ 2022માં ક્યા દેશે જસ્ટ એનજી ટ્રાન્ઝિશન પાર્ટનરશિપ (JETP) પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે ?
— ઇન્ડોનેશિયા
15. ક્યા વૈશ્વિક જૂથે 'Global Shield' વીમા પહેલની જાહેરાત કરી છે ?
— G7 અને V20
16. કલાઈમેન્ટ ચેન્જ પર્ફોમન્સ ઇન્ડેક્સ (CCPI) અનુસાર ક્યો દેશ આખોહવા શામનમાં આગળ છે ? — ડેનમાર્ક
17. _____ તુર્કીના ઈસ્તંબુલમાં ઈસ્તિકલાલ એવન્યુ પર બોમ્બ ધડકા માટે જવાબદાર છે. જેમાં છ લોકો માર્યા ગયા હતા અને કેટલાક લોકો ઘાયલ થયા હતા. — કુર્ડિસ્તન વર્ક્સ પાર્ટી (PKK)
18. COP27 દરમિયાન ભારતે ક્યા દેશ સાથે 'Leadit Summit'નું આયોજન કર્યું હતું ?
— સ્વીડન
19. ક્યો દેશ 'કોન્ફરન્સ ઓફ ધ પાર્ટીઝ ટુ CITES'નું યજમાન છે ?
— પનામા
20. યુનાઇટેડ નેશન્સે ક્યા દિવસને 'આઠ અબજનો દિવસ' અથવા 'Day of Eight Billion' તરીકે નિયુક્ત કર્યો છે ?
— 15 નવેમ્બર
21. તાજેતરમાં ફાન્સે _____ માં એક દાયકાથી ચાલતું ઓપરેશન બરખાને સમાપ્ત કર્યું છે.
— આફિકા
22. તાજેતરમાં 8મી ભારત—નોર્વે મેરીટાઈમ સંયુક્ત કાર્યકારી જૂથની બેઠક _____ માં યોજાઈ હતી.
— મુંબઈ
23. _____ દેશના ચૂંટણી પંચે ભારતના મુખ્ય ચૂંટણી કમિશનર રાજીવ કુમારને આગામી હાઉસ ઓફ રિપ્રેઝન્ટિબ્સ અને પ્રાંતિય વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ માટે આંતરરાષ્ટ્રીય નિરીક્ષક તરીકે આમંત્રણ આપ્યું છે.
— નેપાળ
24. ભારતમાં કઈ દિવસને રાષ્ટ્રીય વાઈ દિવસ અથવા એપીલેપ્સી દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે ? — 17 નવેમ્બર
25. નેશનલ પેન્શન સિસ્ટમ ટ્રસ્ટ (NPS ટ્રસ્ટ)ના અધ્યક્ષ તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આધી છે ?
— શ્રી સુરજ ભાન

26. તાજેતરમાં કયા રાજ્યએ તેની ટેક સમિટની સિલ્વર જ્યુબિલી આવૃત્તિનું આયોજન કર્યું હતું ? – ક્રાફ્ટક
27. તાજેતરમાં નીતિ આયોગના ચોથા પૂર્ણ સમયના સભ્ય તરીકે કોની નિમણૂક કરવામાં આવી છે ? – અરવિંદ વિરમાણી
28. કોવિડ પ્રતિબંધોના વિસ્તૃત સમયગાળા દરમિયાન કયા દેશમાં સૌથી વધુ વિદેશીઓ ભારતની મુલાકાતે આવ્યા હતા ? – અમેરિકા
29. પ્રથમ ગ્લોબલ મીડિયા કોંગ્રેસ _____ માં યોજાઈ હતી. – આબુધાબી
30. Respect for Marriage Act કયા દેશ સાથે સંકળાયેલ છે ? – અમેરિકા
31. ડોની પોલો એરપોર્ટનું ઉદ્ઘાટન કયા રાજ્યમાં કરવામાં આવ્યું છે ? – અરુણાચલ પ્રદેશ
32. શ્રી સી.વી. આનંદ બોઝને કયા રાજ્યના રાજ્યપાલ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા છે ? – પશ્ચિમ બંગાળ
33. 2022માં નોર્થ ઈસ્ટ ઓલિમ્પિક ગેમ્સની બીજી આવૃત્તિનું આયોજન કયા રાજ્યએ કર્યું છે ? – મેઘાલય

**ICEના
જુના વિદ્યાર્થીઓને**

50% DISCOUNT **ધો.12 પાસ માટે સુવર્ણ તક** **10% DISCOUNT**

સરકારી નોકરી મેળવવા માટે જનરલ બેચ

આવનારી તલાટી - જુ.કલાર્કની
પરીક્ષાને ઓછા સમયમાં
પાસ કરવાની રણનીતિ

નવી બેચ
સાંજે - 4:00 TO 6:00

દ્રાયલ લેક્ચર

01 | નવા અભ્યાસક્રમ મુજબની પરીક્ષાલક્ષી તૈયારી

02 | સ્માર્ટ વર્ક અને સમજણ શક્તિના સમન્વયથી અભ્યાસ

03 | સ્પદિતિક પરીક્ષાના નિષ્ણાંતો દ્વારા અભ્યાસ

04 | પરીક્ષાલક્ષી મટીરિયલ્સ અને FREE BOOKS

રજિસ્ટ્રેશન ફરજિયાત **93280-01110**

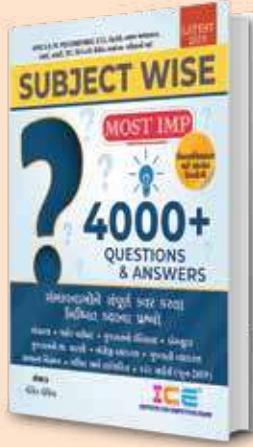
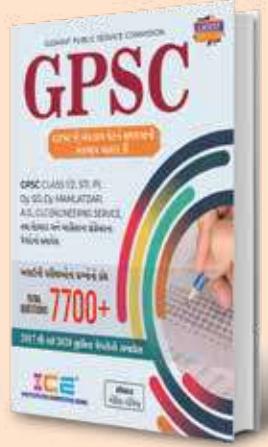
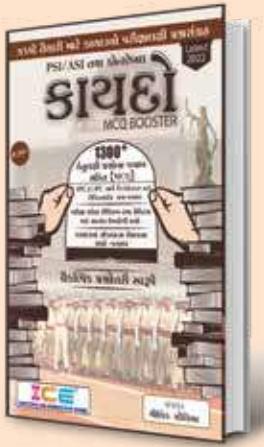
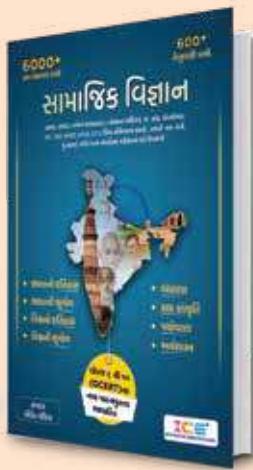
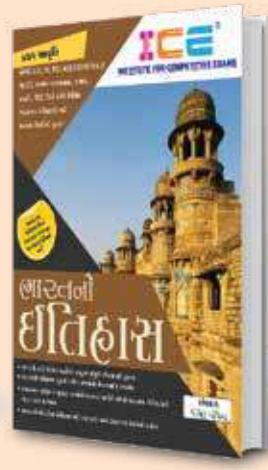
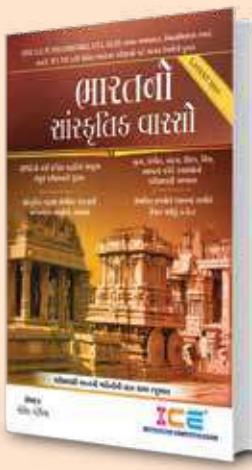
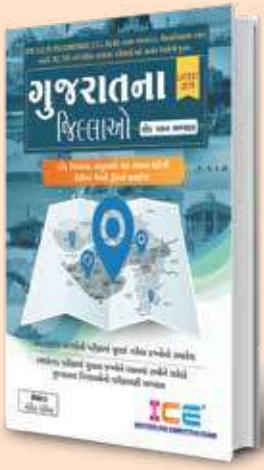
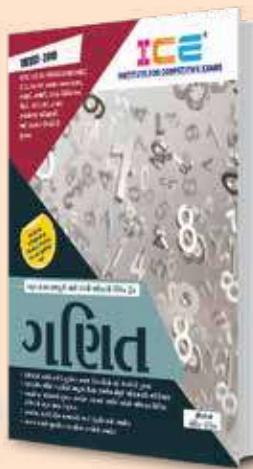
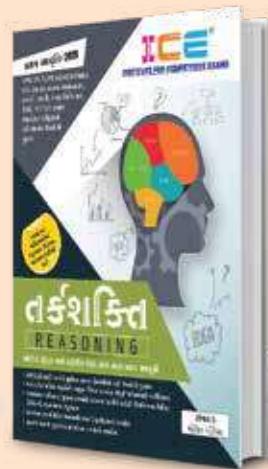
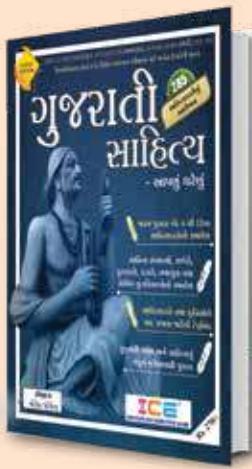
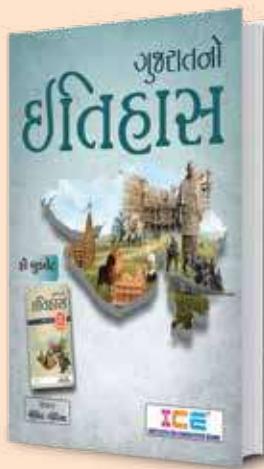
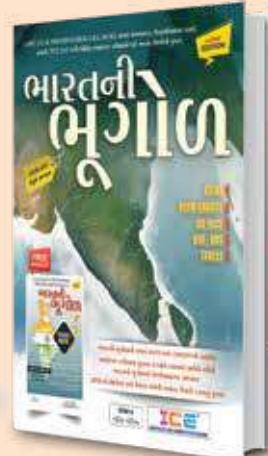
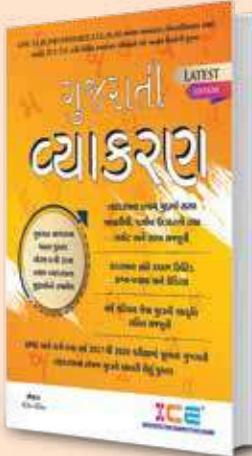
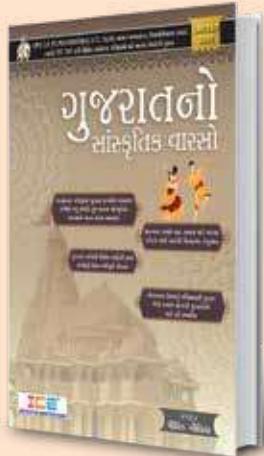
Weekly Test

કાલાવડ રોડ, તિરુપ્તી પટેલ પંપ સામે,
સ્વામિનારાયણ મંદિર પાસે,
રાજકોટ.

ICE
INSTITUTE FOR COMPETITIVE EXAMS

Offline રાજકોટ

**ICE દ્વારા GPSC તથા વર્ગ-૩ની તમામ સ્પદાત્મક
પરીક્ષાઓ માટે કુ ઘી પોઇન્ટ પરીક્ષાલક્ષી નવું મટીરીયલ્સ**

આ પુસ્તકો તમામ અગ્રાએચ બુક સ્ટોર તથા અમારી વેબસાઈટ iceonline.in પર ઉપલબ્ધ છે.

સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની લેટેસ્ટ માહિતી અને ફી મટીરિયલ્સ
તેમજ રેઝ્યુલર કરંટ અફેર્સ મેળવવા માટે
નીચે આપેલા અમારા

Social Media Icon પર Click કરો.

